

----- ÅRS-
~~~~~ OG -----  
..... **BÆREKRAFTSRAPPORT** ~~~~~  
----- ~~~~~ 2018 .....

# Enturs visjon er samarbeid om enkle bærekraftige reiser.

Vår visjon, målsetninger og strategi er forankret i FNs bærekraftsmål. Enturs formål er å koble kollektiv-Norge sammen slik at det blir enkelt å planlegge, kjøpe og reise kollektivt. Enkel tilgang til bærekraftige mobilitetsløsninger har positive effekter både på individ og samfunn. Reiseformer basert på kollektiv og deling med andre blir billigere, tilgjengelig for flere, har et lavere ressursforbruk og bidrar til bedre helse for alle gjennom lavere utslipp og færre ulykker.

Samarbeid med kollektivaktørene ligger til grunn for alle våre tjenester, og er en forutsetning for Enturs formål og virke. Vi er et virkemiddel for kollektivaktører og andre mobilitetsaktører i deres arbeid med å skape mer bærekraftige byer og samfunn.

Som virkemiddelselskap hjelper vi kollektivaktører med å tilby enklere og mer effektive løsninger for å planlegge og kjøpe kollektivreiser.

- Vi leverer en digital plattform slik at informasjon om kollektivreiser kan nå ut til flere reisende.
- Vi utvikler og drifter digitale salgs- og billetteringsmoduler som understøtter sømløse reiser på tvers av aktører.
- Vi legger til rette for kostnadseffektiv kundekommunikasjon og service til den reisende.
- Vi opererer digitale kanaler for konkurransenøytralt salg og sømløs billettering i en konkurranseutsatt jernbanesektor.

|                                                   |    |
|---------------------------------------------------|----|
| Visjon og formål                                  | 1  |
| Innhold                                           | 2  |
| Nøkkeltall                                        | 3  |
| Entur: Samarbeid om enkle bærekraftige reiser     | 4  |
| Brev fra administrerende direktør                 | 8  |
| Våre tjenester                                    | 9  |
| • Reiseplanlegging                                | 9  |
| • Salg og billettering                            | 11 |
| • Kundekommunikasjon og service                   | 12 |
| • Digitale kanaler                                | 13 |
| Styrets årsberetning                              | 14 |
| • Virksomheten vår                                | 14 |
| • Sammendrag av resultat og utvikling             | 14 |
| • Risikostyring                                   | 15 |
| • Forskning og utvikling                          | 16 |
| • Personal og arbeidsmiljø                        | 16 |
| • HMS og sykefravær                               | 17 |
| • Likestilling og mangfold                        | 17 |
| • Diskriminering                                  | 18 |
| • Arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold      | 18 |
| • Ytre miljø                                      | 18 |
| • Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse | 18 |
| • Redegjørelse for årsregnskapet                  | 18 |
| • Foretakets utsikter                             | 19 |
| Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse   | 20 |
| Årsregnskap 2018                                  | 23 |
| • Resultat                                        | 24 |
| • Balanse                                         | 25 |
| • Kontantstrøm                                    | 26 |
| • Spesifikasjon utvikling egenkapital             | 27 |
| • Noteverk                                        | 28 |
| • Erklæring                                       | 61 |



### Reiseplanlegging

Rutedata fra **60** selskaper  
**4 000** rutetabeller i nasjonal database  
**60 000** stoppesteder i nasjonal database  
**110 000** påstigningssteder i nasjonal database  
**25 000** månedlige brukere av widget for reiseplanlegging



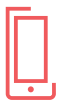
### Salg og billettering

Sikre elementer levert til **60 M** billetter  
**24 M** billetter formidlet  
**4 MRD** i billettomsætning  
**99,9%** gjennomsnittlig oppetid i digital plattform for salg og billettering



### Kundekommunikasjon og service

**1,4 mill** personlige kundehenvendelser betjent  
**500 000** henvendelser via andre kanaler  
**91%** svært fornøyd eller fornøyd med service på telefonen  
**85%** målt kvalitet i kundeservice på togstasjonene  
**69%** av henvendelsene til kundesenteret på chat og telefon besvart innen **120 sekunder**



### Digitale kanaler

**500 000** reisesøk per måned  
**160 000** app-nedlastninger



### Virksomhet

**470 MNOK** omsetning  
**250** medarbeidere

På bakgrunn av Parisavtalen og FNs bærekraftsmål har Norge satt mål om 35-40 prosent reduksjon i transportsektorens klimagassutslipp innen 2030 sammenlignet med 2005. Som følge av dette har Stortinget gjennom Nasjonal Transportplan vedtatt at all vekst i persontransport i byområdene skal tas med kollektivtransport, sykkel og gange.

For å nå disse målene må mange flere nordmenn velge å reise kollektivt, noe som krever enkle, fleksible og sømløse mobilitetsløsninger. Samtidig som vi legger planer for å nå målene er mobilitetsbildet i Norge i rask endring. Tog- og kollektivtransport leveres av flere ulike aktører enn tidligere, og det dukker opp nye mobilitetsløsninger som bil- og sykkeldeling og mobilitet on-demand.

I møte med disse endringene skal Entur være et virkemiddel for hele mobilitetsbransjen. Entur samarbeider med kollektivaktører og andre tjenesteleverandører og skal være et virkemiddel for deres bidrag til bærekraftsmål 11 om bærekraftige byer og samfunn.

Entur leverer en nasjonal digital infrastruktur (bærekraftsmål 9) som benyttes av kollektivaktører i produksjon og utvikling av mobilitetstjenester. Gjennom standardisering, deling av data og nasjonale fellesløsninger sørger vi for mer effektiv utnyttelse av samfunnets ressurser (bærekraftsmål 12). Samarbeid med kollektivaktører og andre tjenesteleverandører (bærekraftsmål 17) er grunnmuren i Enturs arbeid og en forutsetning for at vi lykkes med å koble kollektiv-Norge sammen.

Samfunnseffekt



Overordnet mål



Virkemiddel



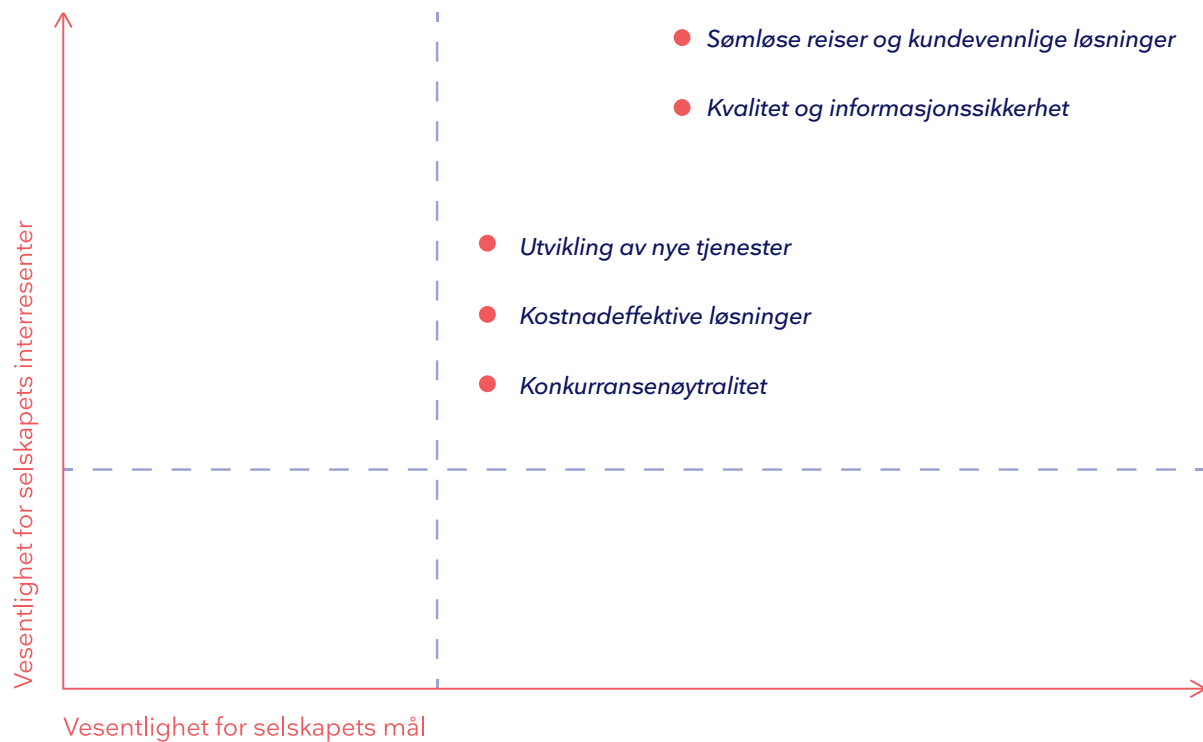
## Vesentlige fokusområder

Gjennom vårt arbeid har vi jevnlig kontakt og dialog med våre viktigste interessenter:

- Kollektivaktørene: Potensielle og eksisterende kunder og samarbeidspartnere for å koble kollektiv-Norge sammen.
- Reisende: Våre kunders kunder, som definerer forventninger til kollektiv- og mobilitetsløsninger.
- Våre egne ansatte: Bidrar til daglig drift og realisering av våre mål.
- Samferdselsdepartementet: Vår eier og oppdragsgiver.
- Jernbanedirektoratet: Ansvarlig for jernbanetilbudet og samarbeid med øvrig kollektivtrafikk.

Basert på våre interessenters prioriteringer og Enturs målsetninger har vi identifisert viktige fokusområder for vårt arbeid.

## Våre viktigste fokusområder



## Hvordan vi jobber med våre viktigste prioriteringer

Gjennom fire tjenesteområder arbeider vi for å ivareta interessentenes prioriteringer:

### Reiseplanlegging - samarbeid om bærekraftige reiser:

I samarbeid med togoperatører, kollektivaktører og tjenesteutviklere samler vi inn informasjon om kollektivløsninger i Norge og gjør denne dataen tilgjengelig for alle på vår digitale plattform. Neste steg er å samle inn informasjon om andre mobilitetsløsninger for å kunne tilby en reiseplanlegger som er tilpasset fremtidens mobilitet. Åpenhet og tilgjengelighet for mobilitetsdata av høy kvalitet understøtter sømløs reiseplanlegging på tvers av aktører, og utvikling av digitale mobilitetsløsninger som gjør kollektivreiser enklere og mer tilgjengelig.

### Salg og billettering - ansvarlig ressursforbruk gjennom sikker og stabil digital infrastruktur:

Jernbanereformen stiller helt nye krav til løsningene som benyttes til salg og billettering av togreiser. Den digitale arkitekturen må bygges modulbasert og med mikrotjenester som støtter flere togoperatører, og som muliggjør enkle overganger for de reisende. Entur har derfor utviklet en helt ny tjenesteplattform som vil bli benyttet av fremtidige togoperatører, samtidig som fylkesadministrasjonsselskaper og

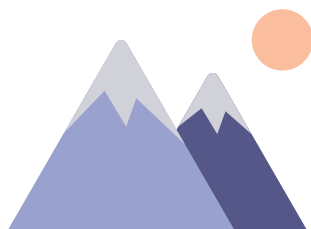
andre kollektivoperatører kan nyttiggjøre seg av funksjonalitet i plattformen. På denne måten bidrar Entur til ansvarlig og effektiv ressursutnyttelse, og legger til rette for et sømløst kollektivtilbud.

### Kundekommunikasjon og service - ansvarlig ressursforbruk gjennom samhandling:

Entur leverer i dag kundesentertjenester og billettutvalg på 5 stasjoner for NSB. Tjenestene vil bli levert til flere togoperatører og Entur er posisjonert for å tilby andre kollektivaktører samme teknologi og tjenester. Dette bidrar til effektiv ressursbruk ved at hver enkelt aktør ikke behøver å drifte egne kommunikasjon- og støttetjenester for sine kunder. Det bidrar også til at det blir enklere for våre kunders kunder å forholde seg til et helhetlig og sømløst tog- og mobilitetstilbud levert av ulike aktører.

### Digitale kanaler - innovasjon som gjør det enklere å velge kollektivt:

De fleste kollektivselskapene tilbyr gode digitale kanaler til sine kunder for reiser i egen region og på et transportslag. Entur har i oppgave å tilby en konkurransenøytral digital kanal for reiseplanlegging og kjøp av kollektivbilletter som omfatter hele kollektivtilbudet i Norge. Vår digitale kanal supplerer dagens løsninger ved å vise sømløse reiser på tvers av kollektivaktører og gi tilgang til et standard grensesnitt for reiseplanlegging når man reiser utenfor sin egen region. Vi deler programkode og funksjonalitet åpent for å legge til rette for videre innovasjon og tjenesteutvikling.



|                                  | Reiseplanlegging                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Salg og billettering                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Kundekommunikasjon og -service                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Digitale kanaler                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Vesentlige prioriteringer</b> | Sømløse reiser og kunde-vennlige løsninger<br>Konkurransenøytralitet<br>Kvalitet og sikkerhet                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Sømløse reiser og kunde-vennlige løsninger<br>Kostnadseffektive tjenester<br>Kvalitet og sikkerhet<br>Utvikling av nye tjenester                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Sømløse reiser og kunde-vennlige løsninger<br>Kostnadseffektive tjenester<br>Kvalitet og sikkerhet                                                                                                                                                                                                                                                                    | Sømløse reiser og kunde-vennlige løsninger<br>Konkurransenøytralitet<br>Utvikling av nye tjenester                                                                                                                                          |
| <b>Resultater 2018</b>           | <ul style="list-style-type: none"> <li>Rutedata fra 60 selskaper</li> <li>4 000 rutetabeller i nasjonal database</li> <li>60 000 stoppesteder og 110 000 påstigningssteder i nasjonal database</li> <li>25 000 månedlige brukere av widget for reiseplanlegging</li> </ul>                                                                                                                                                                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>Sikre elementer levert til 60 M billetter</li> <li>24 M billetter formidlet</li> <li>4 MRD i billettomssetning</li> <li>99,9% gjennomsnittlig oppetid</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>1,4 mill personlige kundefølgere betjent</li> <li>500 000 henvendelser via andre kanaler</li> <li>91% svært fornøyd eller fornøyd med service på telefonen</li> <li>85% målt kvalitet i kundeservice på togstasjonene</li> <li>69% av henvendelsene til kundesenteret på chat og telefon besvart innen 120 sekunder</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>500 000 reisesøk per måned</li> <li>160 000 app-nedlastninger</li> </ul>                                                                                                                             |
| <b>Hvordan vi skaper verdi</b>   | <ul style="list-style-type: none"> <li>Gir åpen tilgang til funksjonalitet og løsninger som gjør det enklere for aktører å utvikle nye digitale mobilitetsløsninger.</li> <li>Bygger ut og drifter sikker og pålitelig digital infrastruktur som legger til rette for mer effektiv ressursbruk i mobilitetssektoren.</li> <li>Samarbeider på tvers av mobilitetsbransjen for å gi tilgang til mobilitetsdata av høy kvalitet som bidrar til enklere sømløse reiser.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Utvikler og leverer funksjonalitet som muliggjør sømløst salg og billettering på tvers av kollektiv- og mobilitetsoperatører.</li> <li>Bygger ut og drifter sikker og pålitelig digital infrastruktur som legger til rette for mer effektiv ressursbruk i mobilitetssektoren.</li> <li>Samarbeider med kollektivoperatørene for å kunne tilby salg og billettering for sømløse reiser, på tvers av operatører og reiseform.</li> <li>Skaper tillit gjennom sikre oppgjør og riktig fordeling av billettomssetning mellom kollektivaktørene.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Mer effektiv ressursbruk ved å tilby en konkurransenøytral plattform for henvendelser knyttet til mobilitet på tvers av aktører.</li> <li>Tilgjengelige tjenester gjennom markedsstilpassede åpningstider.</li> </ul>                                                                                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>Innovasjon og utvikling av digitale mobilitetsløsninger.</li> <li>Mer effektiv utnyttelse av kollektiv- og mobilitetstjenester ved å synliggjøre alle kollektivløsninger for de reisende.</li> </ul> |
|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                             |



**De reisende forventer enkle, fleksible og sømløse reiser. For kollektivaktørene stiller dette krav til innovasjonskraft og evnen til å ta i bruk nye og digitale løsninger som leverer en skreddersydd opplevelse for den reisende - fra planlegging til gjennomføring av kollektivreisen. Gjennom samarbeid med 60 kollektivaktører jobber vi for å tilrettelegge for fremtidens mobilitet.**

Aktører i kollektivnæringen arbeider for å levere enkle og attraktive mobilitetstjenester til de reisende. Dette innebærer tilgjengelighet, frekvens, fleksibilitet og sømløshet i tilbudet. De reisende stiller stadig høyere krav til skreddersydd digital kommunikasjon om reisevei, tider og billetter. Enturs oppgave er å hjelpe aktørene å nå mål om fornøyde kunder og vekst i etterspørsel. Vårt bidrag er å tilby en digital infrastruktur som gjør det lettere for aktørene å samarbeide, drive innovasjon, og forenkle og gjøre tilbudet tilgjengelig for de reisende.

I 2018 har vi jobbet med å tydeliggjøre våre mål og strategier. Vi har tatt utgangspunkt i vår visjon - samarbeid om enkle bærekraftige reiser, og lagt en strategi som vil bidra til at kollektiv-Norge kobles sammen slik at det blir enkelt å planlegge, kjøpe og reise kollektivt. Vi er stolte av at vi, i løpet av de to årene siden vi ble etablert, har kommet godt i gang med utførelsen av oppdraget vårt.

Entur har lagt ned betydelig innsats i å utvikle og modernisere selskapets salgs- og billetteringsløsning. Ved å slå sammen løsninger fra prosjekt Nasjonal Reiseplanlegger med billettløsninger for tog har selskapet i 2018 lansert en topp moderne digital plattform for mobilitet. Over 60 kollektivaktører benytter i dag Enturs løsninger for deling av rutedata, sanntidsinformasjon, transportmidler, prisinformasjon og formidling av kollektivbilletter. Den nasjonale løsningen inneholder så langt hele 4 000 rutetabeller og 60 000 stoppesteder. Dette er data som blir benyttet i våre kunders digitale kanaler samt vår egen nasjonale reiseplanlegger. Løsningene gjør det også mulig å selge billetter som dekker hele reisen, uavhengig av kollektivaktør.

Samarbeid i næringen har gjort at vi i 2018 har tatt store steg på vei mot mer sømløs reiseplanlegging og billettering for hele landet. Arbeidet med å koble sammen enda flere kollektiv- og mobilitetsleverandører vil fortsette i 2019.

Gjennom 2018 er det blitt lagt ned betydelig arbeid med å forbedre kvaliteten i datagrunnlaget vi henter inn, sikre høy oppetid i de digitale salgskanalerne og med informasjonssikkerhet. Dataene som strømmer gjennom Enturs digitale løsninger har høy verdi for samfunnet og gir store muligheter til innsikt og analyse. Enturs eierskap til sentrale komponenter i den digitale infrastrukturen og konkurransenøytralitet sikrer samfunnet nødvendig tilgang og kontroll. Vi tror på at åpne data til offentlig benyttelse fremmer innovasjon og mangfold, der nye og innovative tjenester kan skapes av private eller offentlige tjenesteutviklere.

Vi vil se store endringer knyttet til mobilitet i årene som kommer. Ny teknologi og nye forretningsmodeller vil med stor sannsynlighet forandre hvordan vi planlegger og gjennomfører reiser. I nær fremtid kan vi bli tilbudt mobilitet som et abonnement der vi enkelt kan forflytte oss raskt og sømløst fra A til B ved bruk av ulike transportformer. En kollektivreise vil bestå av kombinasjon av alt fra elektriske sykler, samkjøringstjenester, autonome busser, tog, og delebiler. Vi snakker ikke lenger om enkeltstående kollektivtjenester, men om mobilitet som sammensatt tjeneste.

Endringene innebærer at nye transportformer og ny teknologi skal kombineres med dagens kollektivtilbud. Enturs utgangspunkt er at vi må starte her og nå - vi må utvikle og forbedre dagens tjenester slik at de bedre møter de reisendes krav og forventninger. Samtidig må vi legge til rette for fremtidens mobilitetsløsninger. Vårt oppdrag er å utvikle og levere en digital infrastruktur som møter kravene fra et stadig mer komplekst kollektiv- og mobilitetsmarked. Vi har en optimistisk tilnærming til utfordringene og har sterk tro på at vi i samarbeid med kollektivaktørene kan bidra til et mer bærekraftig samfunn.

RUTEDATA FRA

**60 SELSKAPER**

**4 000**

RUTETABELLER  
I NATIONAL DATABASE

**60 000**

STOPPESTEDER  
I NATIONAL DATABASE

**25 000**

AKTIVE BRUKERE AV WIDGET  
FOR REISEPLANLEGGING  
PER MÅNED

**110 000**

PÅSTIGNINGSSTEDER  
I NATIONAL DATABASE

## Reiseplanlegging

Entur samarbeider med kollektivaktørene om å samle inn og dele kollektivdata for hele Norge. Ved å gjøre dataene åpent tilgjengelig på vår digitale plattform gjør vi kollektivtilbudet mer tilgjengelig.

Gjennom åpne grensesnitt henter aktører ut data om stoppesteder, rutetider, sanntidsdata, priser og produkter og presenterer disse i sine egne kanaler. Lokale kollektivaktører kan dermed tilby reiseplanlegging på tvers av fylke og aktør, og utover eget geografisk virkeområde. Ved å legge til rette for enklere reiseplanlegging blir det enklere å velge kollektivt og vi sørger for en effektiv utnyttelse av samfunnets ressurser.

Entur tilbyr også kundetilpassede tjenester, som for eksempel en enkel widget for reiseplanlegging som kan installeres på kundens nettsider tilpasset med selskapets profil og logo. I tillegg kan aktører berike sine digitale tjenester ved å gjøre reisevei og kollektivtilbud lett tilgjengelig og koblet mot egne produkter eller tjenester.

I tillegg til å dele data deler Entur også programkoden som ligger bak reiseplanleggeren, samt utviklerbibliotek (SDK) for reisesøk og stoppesteder. Ved å åpne opp Enturs løsninger for rutedatabase og stoppestedsregister legger vi til rette for innovasjon og at andre kan lage egne, regionale reiseplanleggere med egne og andres data.

I 2018 har vi arbeidet målrettet med å forbedre kvaliteten på data som strømmer igjennom vår plattform. Datakvaliteten er nå på et tilfredsstillende nivå selv om det gjenstår arbeid spesielt knyttet til sanntidsinformasjon og informasjon ved avvik. Skal vi komme i mål kreves det at alle aktørene benytter standardisert innlevering og automatiserte rutiner for innsendinger, slik at dataene til enhver tid er oppdatert.

Entur lanserte i 2018 løsninger for å samle inn pris- og produktinformasjon for alle kollektivproduktene i hele landet. Med pris- og produkt databasen på plass vil vi dele informasjon om hvilken billett man trenger for reisen, hvor den kjøpes og hva det koster. Arbeidet med å samle inn disse dataene fra de ulike kollektivaktørene vil fortsette i 2019, samtidig som vi jobber med å integrere nye mobilitetsløsninger i den digitale plattformen. På denne måten gjør vi nye tjenester tilgjengelig for bred distribusjon.

Reiseplanlegging i fremtiden består ikke bare av rutetabeller for buss, trikk, t-bane, tog og båt. Den vil også omfatte el-sykler, delebiler, autonome busser, samkjøringsalternativer og lignende. Funksjonaliteten i reiseplanleggingstjenestene må derfor utvikles slik at den understøtter dynamiske reiseforslag og et mangfold av alternativer. Entur vil gjennom utvalgte piloter utforske hvordan disse strukturene skal bygges og ikke minst høste erfaringer knyttet til hvordan tilbudet skal presenteres for de reisende.



### Regional reiseplanlegger for Nouvelle-Aquitaine

Enturs tjenester bidrar til enklere reiser også utenfor Norge. Kollektivoperatøren Modalis i sør-vest Frankrike har tatt i bruk Enturs åpne koder i utviklingen av en regional reiseplanlegger for regionen Nouvelle-Aquitaine. Modalis har kopiert Enturs løsninger for innsamling, kvalitetssikring og eksponering av standardisert mobilitetsdata (NeTEX). De bruker rutetabellen, nasjonalt stoppestedsregister, Enturs interne administrasjonsgrensesnitt og self-service løsningen for innlevering av datasett ut mot de franske operatørene. Som en del av samarbeidet har de bidratt med å forbedre Enturs løsninger.

SIKRE ELEMENTER LEVERT TIL

**60 M BILLETTER**

**24M** BILLETTER  
FORMIDLET

**4 MRD**  
I BILLETTOMSETNING

**99,9%**  
GJENNOMSNIITTLIG OPPETID  
I DIGITAL PLATTFORM FOR SALG  
OG BILLETTERING

## Salg og billettering

Entur har med utgangspunkt i salgs- og billetteringsløsninger overtatt fra NSB i 2016 utviklet en digital plattform som kollektivaktørene kan benytte til salg og billettering. Løsningen er en drivkraft for digital innovasjon i mobilitetssektoren og bidrar til mer effektiv utnyttelse av samfunnets ressurser.

Plattformen blir benyttet i utviklingen av innovative digitale kanaler for salg og billettering, og muliggjør enklere og mer effektiv mobilitet på tvers av dagens kollektivaktører og fremtidige mobilitetsleverandører. Salgs- og billetteringstjenestene tilbys våre kunder via maskinelle grensesnitt (APIer). Slik kan aktører, reisetilbydere og andre samarbeidspartnere få tilgang til informasjon og funksjonalitet som de benytter i egne kanaler. Løsningene støtter viktige deler av kundens verdikjede; salg, plassreservasjon, billettering, betaling, kontroll og kundedata. For å gjøre det mulig for kollektivaktørene å selge hverandres billetter tilbyr plattformen systemstøtte for distribusjon av sikre elementer (f.eks QR koder) og funksjonalitet for avregning og oppgjør.

I 2018 har salg og billettering for jernbane hatt høyest prioritert. Vi har arbeidet med å klargjøre plattformen vår for å ta inn nye jernbaneaktører slik at de reisende fremdeles kan kjøpe sømløse reiser i en konkurranseutsatt jernbanesektor. Parallelt har vi arbeidet med en omfattende modernisering av salgs- og billetteringsplattformen. Vi tar i bruk den nyeste teknologien tilgjengelig for å bygge inn sikkerhet i alt som utvikles. I tillegg til sikkerhet er forhold som fleksibilitet og endringsevne, skalerbarhet, samt god stabilitet og ytelse også ivaretatt. Første versjon av ny moderne pris- og produktmodul ble levert ultimo 2018.

Etter oppdrag fra Jernbanedirektoratet og i nært samarbeid med AtB og Ruter har vi startet arbeidet med utvikling av støtte for kontobasert billettering. Dette er løsninger som kreves for å møte fremtidens nye krav til billettløse reiseformer.



### Ny løsning for kundekommunikasjon og service

Den nye omnikanale kundesenterløsningen er implementert for at Entur skal kunne betjene mange operatører, og er bygget rundt og integrert med en kraftfull kunnskapsbase. Denne skal først og fremst hjelpe kundebehandlere og være datakilde for digitale løsninger som for eksempel chatbots, men kan også publisere svar direkte til reisende eller operatørens ansatte i Enturs og operatørens kanaler. Dermed økes selvbetjeningsgraden og tjenestespekteret vi kan tilby operatørene ytterligere.

### 500 000 HENVENDELSER

VIA TELEFON, CHAT, E-POST, WEB OG BREV TIL KUNDESENTERET OG **1,4 MILLIONER** VIA PERSONLIG OPPMØTE PÅ STASJONENE.

### 91% SVÆRT FORNØYD

ELLER FORNØYD MED SERVICE PÅ TELEFONEN (MÅL 90%)

### 85% MÅLT KVALITET

I KUNDESERVICE PÅ TOGSTASJONENE AV «MYSTERY SHOPPER» (MÅL 80%)

### 69% AV HENVENDELSENE

TIL KUNDESENTERET PÅ CHAT OG TELEFON BESVART INNEN **120 SEKUNDER**. (MÅL 55%)

### Kundekommunikasjon og service

Ved å dele støttefunksjoner for alle typer kunde-kontakt mellom flere togoperatører legger Entur til rette for bedre kundeopplevelser og mer effektiv ressursbruk.

Enturs kundekommunikasjon og service bidrar til gode kundeopplevelser. I kundedialogen benytter medarbeidere i Entur omfattende kunnskap om de reisendes forventninger og krav. Deling av denne kunnskapen er viktig for oppdraget vårt. Vi prioriterer derfor å være tilgjengelig som rådgivere for operatørene.

Enturs medarbeidere har høyt engasjement for kollektivsektoren, og unik kunnskap om de reisendes opplevelse av reisen. Vårt mål er å videreutvikle Enturs miljø for kundekommunikasjon og service til å bli en profesjonell kommunikasjonsaktør som møter de reisende med høy kunnskap og raske svar - uansett hvor de er i landet. Vi arbeider for å formidle råd, nøkkeltall og presis informasjon om mobilitet til kollektivaktørene.

Tjenestene inkluderer en helt ny omnikanal kundeserviceløsning, der det er blitt tatt i bruk ny teknologi. Chatbots inngår for eksempel som en naturlig del av tjenesteproduksjonen.

Entur leverer kundesentertjenester, reklamasjon og klagehåndtering samt stasjonssalg og reiseinformasjon på jernbanestasjoner. I 2018 håndterte vi over 1,9 millioner henvendelser. På stasjonene ble billettutsalg omprofilert til Entur-drakt uten at dette gikk ut over målene for opplevd kundeservice. Enturs mål er å levere personlig service i verdensklasse, og vi jobber med å hjelpe de reisende over i digitale løsninger som er en forutsetning for fremtidens mobilitetsløsninger. På denne måten har vi i stor grad bidratt til at Norge ligger helt i verdenstoppen når det gjelder selvbetjening på kjøp av togbilletter.



## Digitale kanaler

Enturs digitale kanaler gir en fullstendig og konkurransenøytral oversikt over alle kollektivmulighetene i Norge. Den gir brukeren mulighet til å planlegge, sammenligne og betale for multimodale reiser på tvers av leverandører og transportformer. Kanalen bidrar til mer effektiv utnyttelse av samfunnets ressurser ved å øke synlighet og tilgjengelighet til bærekraftige mobilitetsløsninger. I tillegg kan mindre aktører benytte kanalen og på den måten unngå kostnader knyttet til utvikling av egne kundegrensesnitt som inneholder det samme tilbudet. De digitale kanalene løser vårt oppdrag om å legge til rette for sømløse reiser i en konkurranseutsatt jernbanesektor.

Utviklingen av egne kanaler er et viktig bidrag til innovasjon og videreutvikling av digitale mobilitetsrelaterte tjenester. Vi bruker våre digitale kanaler til å teste ut nye funksjoner som skal gjøre det enklere å oppdage og benytte seg av våre kunders kollektivløsninger. Våre kanaler fungerer således som en sandkasse for utvikling av digitale mobilitetstjenester som kollektivaktørene selv kan ta i bruk eller bygge videre på. For å legge til rette for videre innovasjon på vår tjenesteutvikling deler vi funksjonalitet og programkode åpent med kollektivaktører og tjenesteutviklere.



**160 000**  
APP-NEDLASTNINGER

**500 000 REISESØK**  
I VÅRE DIGITALE KANALER PER MÅNED

Det gjennomføres kontinuerlig utvikling av nye funksjoner og oppdateringer i Enturs app og nettløsning. Eksempler på ny funksjonalitet som ble lansert i 2018 er tilgang til sanntidsposisjonering av buss, trikk og ferge i Oslo, Akershus, Trondheim og Stavanger, og bruk av AR (Augmented Reality) for å enkelt vise reisende retning til de nærmeste hold plassene i kombinasjon med sanntidsinformasjon.

Entur har mål om å tilby billettfordistribusjon for flest mulig aktører i Enturs kanaler. Ved oppstart har kanalen tilbudt de reisende billetter for takst-samarbeidsprodukter i Oslo og Akershus. I 2018 har vi startet opp arbeidet med å legge til rette for salg av billetter for Kringom i Sogn og Fjordane og andre kollektivaktører.

Bred distribusjon gjør det enklere å være kollektivkunde i Norge, og vi tror Enturs kanaler vil være et nyttig supplement til lokale/selskapsespesifikke kanaler. I tillegg er én samlet, konkurransenøytral salgskanal for togreiser garantist for at det er like enkelt å være kunde i en konkurranseutsatt jernbanesektor som det var før konkurranseutsettingen.

### Entur-tavla

Tavla er en sanntidsoversikt over kollektivtrafikken i nærheten av deg. Tjenesten har et enkelt grensesnitt og man trenger ikke å kunne kode for å ta den i bruk. Fra menyen justerer du enkelt hva som skal vises og hvor stort område det skal søkes etter alternativer fra. Med Tavla kan alle sette opp sin personlige avgangstavle, slik at man hele tiden har oversikten over når man må gå, tusle eller sprinte ut av døra for å rekke bussen. Se mer på <https://tavla.en-tur.no/>

## Virksomheten vår

Entur består av Entur AS og det heleide datterselskapet Interoperabilitetstjenester AS. Aksjene i Interoperabilitetstjenester AS ble kjøpt av Entur AS i januar 2018 for å samle oppgaver knyttet til elektronisk billettering og oppgjør, samt oppgaver med salg og billettering for jernbane i et selskap. Interoperabilitetstjenester AS ble innfusjonert i Entur AS med virkning fra 1. januar 2019, men oppgavene og ansvaret er uendret.

Entur er statens virkemiddelselskap for å koble kollektiv-Norge sammen slik at det blir enkelt å planlegge, kjøpe og reise kollektivt. Tjenestene som produseres hjelper kollektivaktører og mobilitetsaktører med å tilby bedre, enklere og mer effektive mobilitetsløsninger til de reisende. Vi mener enkelhet i både reiseplanlegging, billett kjøp og betaling er viktige byggesteiner for at flere velger å reise kollektivt.

Skal vi lykkes som virkemiddelskap må det være kvalitet i tjenestene i form av høy drifts-, informasjons- og betalingssikkerhet. I tillegg til kvalitet på løpende drift er forutsigbarhet, kvalitet og effektivitet i utviklingsarbeid, og da spesielt knyttet til jernbanereform, svært viktig for Entur.

Enturs overordnede strategiske føringer beskrives gjennom følgende hovedpunkter:

- Informasjonssikkerhet - Enturs tjenester utgjør en viktig del av samfunnets digitale infrastruktur og det stilles derfor høye krav til tilgjengelighet, integritet og konfidensialitet.
- Kostnadseffektive tjenester - Som monopolist med et viktig samfunnsoppdrag er det avgjørende med bevisst og effektiv tjenesteproduksjon, forvaltning og nytte for samfunnet.
- Åpen og transparent - Enturs tjenester prises etter et kost pluss prinsipp med en målsetning om 5% avkastning på egenkapital. Det skal være åpenhet knyttet til finansering av de ulike tjenesteområdene. Teknologi og løsninger som utvikles kan deles for å styrke reisetilbydere, leverandørmarkedet samt innovasjon.

Entur må evne å tilpasse selskapets tjenester til et marked og omgivelser som er i stor endring. Dette forutsetter et tett og forpliktende samarbeid med kollektivaktører og styrende organ.

Selskapets hovedkontor er i Schweigaards gate 23 i Oslo. I tillegg er selskapet representert ved kontorer i Lillehammer og Trondheim, og ved fem betjente stasjonsutsalg i Stavanger, Bergen, Trondheim, Oslo Lufthavn og Oslo S. Spredningen av lokasjoner mellom noen av de største byene i Norge gir selskapet god forankring og innsikt i de regionale behovene.

## Sammendrag av resultat og utvikling

I 2018 har Entur hatt særlig fokus på å klargjøre de ulike tjenesteområdene for konkurranseutsetting i jernbanen. Reformtilpasning har medført både omfattende og komplekse utviklingsaktiviteter innenfor tjenesteområdet salg og billettering. De digitale løsningene tilpasses slik at de kan håndtere flere togoperatører samtidig, og dette arbeidet vil bli slutført andre halvår 2019. Første versjon av ny moderne pris- og produktmodul ble levert ultimo 2018. Reformtilpasningene er i all vesentlighet ferdigstilt i løpet av 2018. I 2019 videreføres arbeidet med modernisering av plattformen. Reformtilpasningene har vært mer omfattende og arbeidskrevende enn opprinnelig plan, samtidig ser vi at moderniseringsaktivitetene vil være mindre omfattende. Totalt sett vil reform- og moderniseringsaktivitetene bli levert innenfor de rammer som er satt for prosjektet. Kunde-kommunikasjon og service er i gang med å tilpasse organisasjon og løsninger for å kunne dele informasjon og håndtere ulike kommunikasjons- og servicekonsepter for flere operatører.

Stabil drift har vært en forutsetning for at organisasjonen kunne ha nødvendig arbeidsro til å gjennomføre alle påkrevde utviklings- og endringsprosesser. Kvalitet på selskapets løpende tjenester har blitt fulgt opp av kunder, styret, eier og Jernbandedirektorat. Vi er tilfreds med at alle de viktige måltallene (KPI) for tjenestenivå og kvalitet er innenfor fastsatte intervaller for året.

Entur gjennomførte i 2018 en omprofilering av billettutvalget på togstasjoner, uniformer og over 200 billettautomater og validatorer. Omprofilering ble markert som et tydelig tegn på den kommende konkurransen på jernbanen, samtidig som vi benyttet anledningen til å synliggjøre Entur og profesjonalisere tjenestene. Ny profil har blitt svært godt mottatt av de reisende, kunder og ansatte.

Konsernet har oppnådd et ordinært årsresultat på 27 661 TNOK i 2018.

Entur AS har oppnådd et ordinært årsresultat på 25 942 TNOK i 2018. Resultatet er 20 MNOK høyere enn budsjettet og forklares i all vesentlighet av redusert bruk av tilkallingsvikarer, forsinket rekruttering av nye medarbeidere, og utsatte utviklingsaktiviteter som følge av prioritering av reformtilpasning.

Resultatet i 2018 gir en avkastning etter skatt på EK på 21,8 %, mot 42,5% i 2017. Den høye avkastningen i perioden 2017-2018 er en midlertidig effekt, og vi forventer at fremtidig avkastning vil være i tråd med selskapets mål på 5 %.

Entur AS har vedtatt opphør av ytelsespensjonsordningen hos Statens pensjonskasse og etablerer en ny innskuddspensjonsordning per 1.1.2019. Dette gir en vesentlig negativ engangseffekt i årsregnskapet per 31.12.2018 som er beregnet til 21 MNOK og føres mot utvidet resultat. Beregningene knyttet til opphør av ytelsespensjonsordningen og etableringen av ny pensjonsordning er gjennomført i tett dialog med Statens pensjonskasse og ekstern pensjonsrådgiver. Årets totalresultat etter effekter knyttet til pensjon er 9 875 TNOK.

## Risikostyring

Entur styrer risiko med henblikk på å ivareta samfunnets og kundenes forventninger og behov. Entur etterlever en modell for helhetlig risikostyring som tar utgangspunkt i en kartlegging av det overord- nede

risikobildet for virksomheten. I 2018 har vi arbeidet med å utforme en risikopolitikk som vil være veiledende for hvordan vi jobber med risiko og risikostyring i daglig drift. Det er etablert rammeverk som skal redusere risiko ved å styre og dokumentere spesielt utsatte prosesser, rutiner og andre risikoelementer. Hovedfokus for risikostyring i 2018 har vært leveranser knyttet til jernbanereformen til rett tid og avtalt kvalitet, høy oppetid og tilgjengelighet i våre tjenester og datakvalitet. Risiko måles og styrebehandles regelmessig.

## Finansiell risiko

Entur har begrenset finansiell risiko fordi inntektene fra togoperatører i stor grad er basert på faste priser. Enturs tjenesteavtale og priser videreføres i operatøravtalen for Trafikkkpakke Sør, og den er på tilsvarende måte lagt ved i konkurransegrunnlaget for Trafikkkpakke Nord og Vest. Prismodellen som er lagt til grunn vil gi Entur nødvendig forutsigbarhet i inntektene. Enturs resterende inntekter er basert på bevilgninger over statsbudsjett og enkelte tjenester som faktureres etter volum.

Selskapet er ikke eksponert for valuta-, rente- og prisrisiko i vesentlig grad.

Likviditeten vurderes som tilfredsstillende. Entur har per 31.12.2018 ukentlige oppgjør mot operatørene. Som likviditetsreserve har Entur avtale om kassekreditt på 50 MNOK. Per 31. desember 2018 er kassekreditten ikke belastet.

Pensjonsforpliktelsen utgjør en vesentlig andel av selskapets balanse og endringer i den vil kunne påvirke selskapets egenkapital. Risiko knyttet til endring i pensjonsforpliktelser dempes ved overgang til innskuddspensjon fra og med 1. januar 2019, da Enturs ansatte, med unntak av syke og delvis uføre, meldes ut av ytelsesordningen i SPK. Entur vil imidlertid fortsatt ha reguleringsansvar for de oppsatte rettighetene til våre ansatte og vi vil ta stilling til et eventuelt engangsoppgjør mot Statens pensjonskasse i løpet av 2019.



Entur har innarbeidet SLA-krav knyttet til opptid og stabilitet i tjenesteavtalene sine, og brudd på SLA-kravene kan gi reduksjon i inntektene. I 2018 har Entur hatt god stabilitet og opptid i sine tjenester og inntektsreduksjoner som følge av brudd på SLA-krav er marginale. Risiko for betydelige drifts-avbrudd vurderes som lav.

### **Ikke-finansiell risiko**

Enturs plattform understøtter virksomhetskritiske tjenester for våre forretningskunder. Brudd på tilgjengelighet eller kvalitet vil i tillegg til finansielle konsekvenser medføre betydelig omdømmetap både for Entur og våre kunder.

Entur er opptatt av å beskytte informasjon og informasjonsbærere mot uønskede hendelser og/eller handlinger. Vårt arbeid med informasjonssikkerhet skal kontinuerlig understøtte og sikre at Entur oppnår sine mål, drift, allmenn tillit og omdømme i det offentlige rom. Dette gjøres ved å ha robuste rutiner for å sikre at informasjon vi har tilgang til behandles i henhold til krav om konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet.

EUs nye personvernforordning trådte i kraft i 2018. Entur forholder seg til Datatilsynets strategi for personvern i samferdselssektoren og har etablert internkontroll som sørger for oversikt over hvilken informasjon vi samler inn og behandler, retningslinjer for informasjonssikkerhet, og tilhørende rutiner for håndtering den registrertes rettigheter.

### **Forskning og utvikling**

Entur jobber med innovasjon og digital utvikling i alle tjenesteledd. Gjennom bruk av smidig metodikk kombinert med muligheter gitt av ny teknologi, utvikles både digitale tjenester og kundeservice-tjenester for å møte de reisendes og kollektivaktørenes forventninger. Arbeidsmetodikken krever god lederstyring for å sikre kvalitet og tidsriktige leveranser.

Innen reisepanlegging, salg og billettering samarbeider vi med andre tjenesteutviklere ved å dele

våre egenutviklede koder gjennom plattformer som Github. På denne måten bidrar vi til innovasjon og utvikling av nye digitale reisetjenester fra andre utviklere, samtidig som vi drar nytte av andres videreutvikling av vår kode.

Vi har også gjennomført et betydelig løft innenfor kundekommunikasjon og service ved å modernisere systemene våre og legge til rette for omnikanal kundeservice. Samtidig forventer flere og flere reisende at de har enkel tilgang til informasjon fra kollektivaktørene gjennom digitale kanaler. Det har derfor vært viktig å innføre systemer som støtter chatbots og andre kanaler for kundekommunikasjon og service.

### **Personal og arbeidsmiljø**

Våre ansatte er selskapets viktigste ressurs. Innsatsen og kompetansen til medarbeidere og ledere er en nøkkel for å lykkes i realiseringen av vår visjon og vårt oppdrag. Merkevarerbygging og omdømme som arbeidsgiver overfor eksisterende og potensielle medarbeidere er viktig for å være en attraktiv arbeidsgiver og arbeidsplass fremover. Rekruttering og utvikling av våre medarbeidere har et tydelig fokus i det langsiktige arbeidet med å utvikle organisasjonen. Vi er bevisst at den viktigste læringen skjer i den daglige arbeidet, og vi har et spesielt fokus på erfarings- og kompetanseutveksling med innleide IT-ressurser.

Entur er et ungt selskap. Samtidig som vi bygger nye digitale tjenester bygger vi selskapets kultur og merkevare. I en organisasjon med avdelinger som er lokalisert på flere steder i landet og en høy andel innleide konsulenter, er det viktig å finne arenaer hvor man bygger opp under felleskapet og samhandling. Allmøter, felles samlinger, sosiale sammenkomster og Enturs intranett (workplace) har vært viktige arenaer for involvering, samspill og deltagelse. Vi tror at innflytting i nye lokaler våren 2019 vil stå som en milepæl i utviklingen av Entur-kulturen. Sammensetningene av fast ansatte og innleide konsulenter vurderes løpende for å sikre god gjennomføringsevne og gode løsninger for kundene.

Arbeidsformen i Entur er selvstyrte team, desentralisering av myndighet, tverrfaglighet og fleksibilitet. Dette åpner for høy grad av medvirkning og mestring som bærende elementer i vår organisasjonskultur. I tillegg opplever vi at vårt meningsfulle samfunnsoppdrag på en sterk måte bidrar til motivasjon og attraktivitet. Dette ble bekreftet i en medarbeiderundersøkelse som ble gjennomført våren 2018 i samarbeid med Ennova. Undersøkelsen viste at medarbeiderne scorer 76 av 100 på arbeidsglede, noe som er vesentlig høyere enn landsnittet på 70. Tilbakemeldinger fra de ansatte er viktig for å kunne jobbe mer målrettet med forbedringer av organisasjonen og det videre arbeid med vår attraktivitet som arbeidsgiver.

Entur ønsker en bedriftskultur basert på åpenhet der vanskelige eller uønskede forhold drøftes og løses. Enkelte ganger kan det oppstå situasjoner hvor ansatte ser eller opplever noe som går imot selskapets retningslinjer eller forventninger. Gjennom avvikssystemet ble det i 2018 innmeldt 7 saker av mindre alvorlig art og 1 varslings sak knyttet trakassering på arbeidsplassen. Sistnevnte sak ble fulgt opp i henhold til våre varslingsprosedyrer og er nå avsluttet.

Ved utgangen av 2018 besto Entur av 250 ansatte - 209 faste ansatte og 41 er midlertidig ansatte - som til sammen leverte 200 årsverk på tvers av våre tjenester og støttefunksjoner.

## HMS og sykefravær

Det rapporteres jevnlig på HMS-resultater i de ulike forretningsenhetene, arbeidsmiljøutvalg og til verneombud. Styret mottar statusoppdatering på HMS hvert kvartal. Nøkkeltall for HMS inkluderer sykefravær, ulykker og nesten-ulykker.

En stor andel av våre ansatte innen kunde-kommunikasjon og service inngår i turnusordninger. Miljøet har relativt høyt sykefravær på grunn av belastningsskader, en aldrende arbeidsstokk og skiftarbeid med ubekvem arbeidstid. Tilrettelegging av arbeidet og forebygging av sykefravær har derfor

høy prioritet, og det er etablert rutiner for oppfølging av sykemeldte med tilhørende fokus på å legge til rette for rask retur til arbeid.

Det arbeides målrettet for å redusere sykefraværet. I løpet av året har alle våre ledere og tillitsvalgte deltatt på HMS kurs der oppfølging av sykefravær var et sentralt tema. Vår erfaring er at tett og systematisk oppfølging fra nærmeste leder er nøkkelen for å lykkes med å redusere sykefraværet. Derfor har vi hatt fokus på lederstøtte i ett samarbeid Unicare som er selskapets nye leverandør av bedriftshelsetjenester.

Innsatsen innen helse og velvære har medført en reduksjon i samlet sykefravær fra 10% i 2017 til 7% i 2018, hvorav 3,3% korttid og 3,7% langtidsfravær. En prioritert oppgave i innsatsen har vært å løse gjentakende fravær for medarbeidere som har en lang historikk med «syk-frisk-syk» adferd. Gjennom godt samarbeid med verneombud, tillitsvalgte og IA-kontakt er mange av tilfellene løst, og det har blitt lagt vekt på å avklare arbeidsevne gjennom dialog og ved bruk av bedriftshelsetjenesten.

Det har i løpet av året ikke forekommet eller blitt rapportert alvorlige arbeidsuhell eller ulykker som har resultert i store materielle skader eller personskader.

## Likestilling

Entur har som mål å være en arbeidsplass med full likestilling mellom kvinner og menn. Selskapet har i sine styringsdokumenter innarbeidet bestemmelser som legger til grunn at det ikke forekommer forskjellsbehandling grunnet kjønn i saker som for eksempel lønn, avansement og rekruttering. Entur rekrutterer fra miljøer hvor antall kvinner og menn er jevnt representert, og dette gjenspeiles i egen organisasjon.

Arbeidet med likestilling, mangfold og likeverd er forankret i Enturs personalpolitiske prinsipper. Alle medarbeidere i Entur er likeverdige, uavhengige av kjønn, alder, funksjonshemming, seksuell orientering eller religiøs, etnisk og kulturell bakgrunn.

Viktige tiltaksområder for å fremme mangfold og likestilling er blant annet å sikre grundig behandling av meldinger eller mistanker vedrørende diskriminerende atferd, vektlegging av mangfold og likeverd i våre stillingsannonser, samt fokus på mangfold som en merverdi.

Vi utlyser årlig stillinger ved billettutvalg på stasjon og på kundesenteret på Lillehammer som kan åpne døren for unge i utsatte grupper, og vi er i løpende dialog med NAV om å kunne tilby utprøvningsplasser for arbeidstakere som står utenfor arbeidslivet.

Av våre 250 medarbeidere var 140 kvinner (56%) og 110 menn (44%) ved utgangen av 2018.

Ledergruppen består av tre kvinner og fire menn, og selskapets styre består av tre kvinner og tre menn.

## Diskriminering

Diskrimineringslovens formål er å fremme likestilling, sikre like muligheter og rettigheter og å hindre diskriminering på grunn av etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion og livssyn. Entur arbeider aktivt, målrettet og planmessig for å fremme lovens formål innenfor vår virksomhet. Aktivitetene omfatter blant annet rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelse, utviklingsmuligheter og beskyttelse mot trakassering.

Entur har som mål å være en arbeidsplass hvor det ikke forekommer diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne. Entur arbeider aktivt og målrettet for å utforme og tilrettelegge de fysiske forholdene slik at virksomhetens ulike funksjoner kan benyttes av flest mulig. For arbeidstakere eller arbeidssøkere med nedsatt funksjonsevne foretas det individuell tilrettelegging av arbeidsplass og arbeidsoppgaver.

## Arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold

Arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold er ivaretatt gjennom arenaer hvor ansatte og Enturs ledelse møtes, og våre medarbeidere har rettigheter som er godt definert gjennom tariffavtaler, overenskomster og personaladministrative bestemmelser. Det gjennomføres månedlige samarbeidsmøter mellom representanter fra ledelsen og tillitsvalgte.

## Ytre miljø

Entur er en viktig bidragsyter til det "grønne skiftet" gjennom utvikling av innovative løsninger som kan bidra til at flere velger kollektiv transport og andre, bærekraftige mobilitetsløsninger.

Selskapets tjenester utføres av kontormedarbeidere ved ulike lokasjoner samt serviceverter på stasjoner, og denne virksomheten har liten direkte innvirkning på det ytre miljø. Det praktiseres kildesortering ved alle lokasjoner og det sørges for ansvarlig avhending av teknologisk utstyr og annet spesialavfall. IT-tjenestene blir i all hovedsak levert av Google og Digiplex som begge har høyt fokus på leveranse av bærekraftig datakraft.

## Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse

Samlet redegjørelse for selskapets eierstyring og selskapsledelse. Det henvises til påfølgende kapittel om eierstyring og selskapsledelse på side 20 hvor hvert enkelt punkt i anbefalingen adresseres.

## Redegjørelse for årsregnskapet

I samsvar med regnskapsloven § 3-3a bekreftes det at forutsetningene om fortsatt drift er tilstede. Til grunn for antagelsen ligger resultatprognoser for år 2019 og selskapets langsiktige strategiske prognoser for årene fremover. Entur er i en sunn økonomisk og finansiell stilling.

Periodens netto kontantstrøm er negativ og forklares av kjøp aksjer i Interoperabilitetstjenester AS og investeringer i varige driftsmidler. Ved utgangen av året har Entur en solid likviditet.

Driftsinntekter for Entur i 2018 var 470 367 TNOK (430 484 TNOK). Årsregnskapet viser et årsresultat på 27 661 TNOK (37 084 TNOK).

Driftsinntekter for Entur AS i 2018 var 467 137 TNOK (430 484 TNOK). Driftsinntektene knytter seg i hovedsak til tjenesteavtale mellom NSB og Entur. Årsregnskapet for Entur AS viser et årsresultat på

25 942 TNOK (37 084 TNOK). Avkastning på bokført egenkapital etter skatt har i 2018 vært 21,8% (42,5 %). I perioden er det ført et estimatavvik knyttet til pensjoner mot utvidet resultat. Etter estimatavvik er periodens totalresultat 9 875 TNOK (24 188 TNOK).

Styret foreslår følgende disponering av resultatet til Entur AS for 2018: Tillegges egenkapitalen med 9 875 TNOK (24 188 TNOK).

### Foretakets utsikter

Entur er i en unik posisjon til å videreutvikle tjenester som binder kollektiv- og mobilitetsaktører sammen. Dersom vi skal lykkes med dette oppdraget krever det at Entur innfrir forventninger gitt i jernbanereformen samtidig som selskapet gjennom tett samarbeid med kollektivaktørene utvikler digitale tjenester som etterspørres. Entur er i ferd med å slutføre arbeidet med å tilpasse salgs- og billett-systemene til jernbanereformen, og er klare for å ta

inn Sørlandsbanen og Go Ahead i 2019.

Entur har bygget opp unike, nasjonale databaser med kollektivinformasjon som er åpent tilgjengelig. Flere kollektivoperatører og andre aktører har også tatt i bruk Enturs digitale løsninger for reiseplanlegging.

Enturs digitale plattform danner grunnlaget for bedre samarbeid om bærekraftige reiser i Norge. For å videreføre og videreutvikle selskapets posisjon i mobilitets-Norge må Entur drive kontinuerlig utvikling av funksjonalitet og arbeide for å integrere nye mobilitetsløsninger i sine tjenester. Dataene den digitale plattformen formidler vil være tilgjengelig gjennom standardiserte grensesnitt. Noen data er åpne og tilgjengelige for alle mobilitetsaktører, mens andre data og tjenester er regulert i avtale om dataforvaltning eller kommersielle avtaler. Gjennom å kombinere åpne data og kommersielle tjenester vil Entur fortsette å tilrettelegge for enkle, sømløse og effektive kollektivreiser i Norge.


**Selskapet retter en stor takk til de ansatte for innsatsen som er gjort.**

Oslo, 8. februar 2019



**Karin Bing Orkland**

STYRETS LEDER



**Leif Harald Jensen**

NESTLEDER



**Klaus Ruyter**

STYREMEDLEM



**Sonja Chirico Indrebø**

STYREMEDLEM



**Sverre Kristian Gjessing**

STYREMEDLEM



**Bente Sandaker**

STYREMEDLEM



**Johnny Welle**

DAGLIG LEDER

## 1. Eierstyring og selskapsledelse i Entur

Entur består av Entur AS og det heleide datterselskapet Interoperabilitetstjenester AS, som samlet forvaltes av styret i Entur AS («styret»). Entur følger «Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse» for å sikre en høy standard på dialog og samspill mellom eier, styret og ledelsen av virksomheten. Styret i Entur legger vekt på å etablere og videreutvikle rutiner og praksis for god eierstyring. Som statlig heleid selskap baseres Enturs eierstyring og selskapsledelse på regjeringens til enhver tid gjeldende eierskapspolitikk.

Ansvar og myndighet er definert i instruks for styret og administrerende direktør og selskapets fullmaktsmatrise.

Enturs kjerneverdier er

- Tilstede
- Utforskende
- Nyttig
- Raus
- Integritet

Verdiene kjennetegner Enturs kultur og ligger til grunn for overordnede mål og strategier.

Enturs medarbeidere har gjennom sitt arbeid kontakt med kunder, leverandører og kollegaer. For å sikre en enhetlig, redelig og profesjonell opptreden, er det utarbeidet etiske retningslinjer som gjelder for alle medarbeidere som er godkjent av styret.

Entur påvirker samfunnsutviklingen og ønsker å bidra til verdiskaping og god utnyttelse av fellesskapets sosiale og miljømessige ressurser. Enturs arbeid med bærekraft og samfunnsansvar er integrert i Enturs styringssystemer og strategier.

## 2. Virksomhet

Entur er et aksjeselskap eid av Samferdselsdepartementet, og forvalter billettssystem, kundesenter og stasjonenes salg og service på vegne av jernbanen i Norge. Jernbanereformen fører til flere togselskaper på

norske skinner. Entur har fått oppgaven med å forvalte salg og distribusjon av billetter på vegne av alle togselskapene. I tillegg skal Entur levere tjenester som gjør det enkelt å planlegge, sammenligne og kjøpe sømløse reiser på tvers av alle kollektivselskaper i Norge – på buss, tog, ferje, t-bane og trikk. Entur har også ansvar for salg av utlandsbilletter, og forvalter personalbillettordningen på vegne av Jernbanedirektoratet.

## 3. Selskapskapital og utbytte

Styret i Entur har gjennom selskapets styreinstruks et eget ansvar for å sørge for at Enturs egenkapital til enhver tid er på et forsvarlig nivå, og varsle generalforsamlingen om så ikke er tilfelle.

Styret har løpende dialog med eier om utbyttepolitikk i selskapet basert på inntjening og investeringsbehov.

Som statsaksjeselskap følges særreglene som blant annet innebærer at generalforsamlingen ikke er bundet av styrets forslag til utbytte. Videre fører Riksrevisjonen kontroll med forvaltningen av statens eierinteresse i selskapet og mottar kopi av selskapets styreprotokoller.

## 4. Likebehandling av aksjeeiere og transaksjoner med nærstående

Entur er et 100 prosent statlig selskap underlagt Samferdselsdepartementet. Retningslinjer for transaksjoner med nærstående parter er nedfelt i styreinstruksen og i de etiske retningslinjene.

## 5. Aksjer og omsettelighet

Da Entur kun har en eier, er det ikke nedfelt i vedtektene at aksjene er fritt omsettelige.

## 6. Generalforsamling

Generalforsamlingen i Entur gjennomføres i henhold til Aksjeselskapslovens kapittel 20.

## 7. Valgkomité

Generalforsamlingen i Entur består av staten ved Samferdselsdepartementet. Generalforsamlingen har ikke oppnevnt valgkomité.

## 8. Styret, sammensetning og uavhengighet

Styret har to ansattrepresentanter i styret, som velges for to år av gangen. I tillegg består styret av fire eksterne medlemmer som velges av generalforsamlingen for en periode på to år. De fire eksterne medlemmene er uavhengige av selskapets daglige ledelse. Det er utpekt en nestleder i styret.

Styret skal til enhver tid være kjennetegnet av nødvendig kompetanse, kapasitet og mangfold for å utføre sine oppgaver. Informasjon om styrets medlemmer finnes på entur.org.

## 9. Styrets arbeid

Norsk selskapslovgivning og NUES anbefalinger fastlegger at styrets oppgaver omfatter den overordnede forvaltning og kontroll av selskapet.

Styret har ansvar for at Enturs instruks for styret og administrerende direktør blir utarbeidet og godkjent. Virksomhetsstyringssystemet med policyer, retningslinjer og prosedyrer ivaretar oppfølging av interne og eksterne krav. Administrerende direktør er eier av virksomhetssystemet og har det overordnede ansvar for å følge opp etterlevelse, oppdatering og utvikling.

Styret gjennomfører årlig egenevaluering av styrets arbeid og kompetanse.

Styret vedtar mot slutten av hvert år en plan for styremøter kommende år hvor hovedtema for hvert styremøte er spesifisert. Årsplanen omhandler styrets hovedoppgaver med vekt på mål, strategi, organisering og kontroll av selskapet.

I 2018 har det vært gjennomført 7 heldags styremøter og en strategisamling over 2 dager. I tillegg er enkelte styresaker behandlet postalt mellom styremøtene.

## 10. Risikostyring og internkontroll

Enturs risikostyring skal bidra til å optimalisere selskapets verdiskaping og vekst. Det er et mål at risikovurderinger skal fange opp et helhetlig bilde av risiko knyttet både til endringer i eksterne rammer, samt til intern drift og utvikling av virksomheten.

Entur gjennomfører årlig en samlet risikovurdering av virksomheten. Denne tar for seg Enturs totale risikobilde og kartlegger risiki av strategisk, finansiell, operasjonell og omdømmemessig karakter. Entur har etablert et rammeverk for risikostyring som er tilpasset Enturs risikobilde for å trekke inn og dokumentere spesielt utsatte prosesser, rutiner og andre risikoelementer. Overordnede risiko følges opp med tiltak for å redusere sannsynlighet for og konsekvensen av de enkelte risikofaktorene som kan ha negativ betydning for Enturs drift og omdømme.

## 11. Godtgjørelse til styret

Godtgjørelse til styret fastsettes av eier i forbindelse med generalforsamlingen og betales ut halvårlig. Styrets godtgjørelse er ikke resultatavhengig og det er ikke utstedt opsjoner til styremedlemmer. Årlig godtgjørelse til styret fremgår av noter til regnskapet.

## 12. Godtgjørelse til ledende ansatte

Lederlønnserklæring og godtgjørelse til styret og administrerende direktør er avgitt i separat lederlønnserklæring. Styret fastsetter administrerende direktørs betingelser årlig. Den maksimale rammen for administrerende direktørs bonus er tre måneders fastlønn. Øvrig ledelse har ikke resultatavhengig lønn.

### 13. Informasjon og kommunikasjon

Selskapet har kvartalsvis møter med eier hvor finansielle og ikke finansielle resultater blir presentert, sammen med annen relevant informasjon.

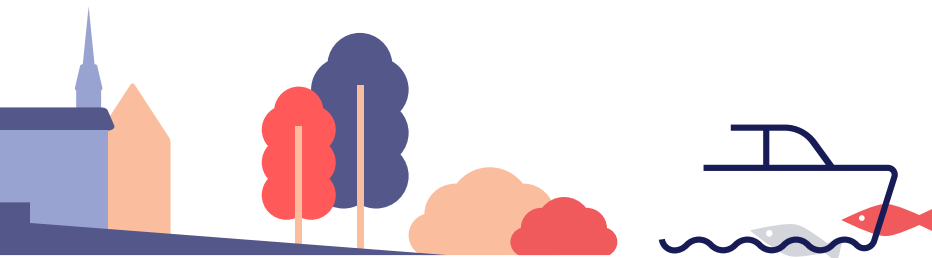
Entur har også fokus på å imøtekomme kunder, samarbeidspartnere, eier og andre interessenters informasjonsbehov gjennom åpen og transparent dialog gjennom året og samt gjennom årsrapportertens beskrivelse av vårt arbeid.

### 14. Selskapsovertakelse

Da Entur er et selskap eid 100 prosent av Samferdselsdepartementet, har ikke selskapet utarbeidet hovedprinsipper for hvordan selskapet vil opptre ved eventuelle overtakelsestilbud.

### 15. Revisor

Revisor er til stede på styremøtet i forbindelse med avleggelse av årsregnskapet. Styret har i samme møte en egen samtale med revisor uten at administrasjonen er til stede. Revisor møter på generalforsamlingen. Samlet godtgjørelse til revisor er beskrevet i note 16 til regnskapet. Godtgjørelsen er fordelt på revisjon og andre tjenester. Selskapet er bevisst på bruken av revisor til andre tjenester enn revisjon.



# ÅRSREGNSKAP 2018



| Entur AS                  |                     | Noter       | Resultat                          | Noter       | Konsernet Entur AS |                     |
|---------------------------|---------------------|-------------|-----------------------------------|-------------|--------------------|---------------------|
| 01.01-31.12<br>2018       | 01.01-31.12<br>2017 |             |                                   |             | Alle tall i TNOK   | 01.01-31.12<br>2018 |
| 432 785                   | 409 544             | 1, 4        | Driftsinntekter                   | 1, 4        | 432 785            | 409 544             |
| 34 352                    | 20 940              | 1, 4        | Andre inntekter                   | 1, 4        | 37 582             | 20 940              |
| <b>467 137</b>            | <b>430 484</b>      | <b>1, 4</b> | <b>Sum driftsinntekter</b>        | <b>1, 4</b> | <b>470 367</b>     | <b>430 484</b>      |
| 142 083                   | 130 349             | 1, 13       | Lønn og andre personalkostnader   | 1, 13       | 146 918            | 130 349             |
| 20 884                    | 31 039              | 1, 5        | Avskrivninger og nedskrivninger   | 1, 5        | 23 450             | 31 039              |
| 271 875                   | 222 821             | 16, 18      | Andre kostnader                   | 16, 18      | 265 424            | 222 821             |
| <b>434 842</b>            | <b>384 209</b>      |             | <b>Sum driftskostnader</b>        |             | <b>435 792</b>     | <b>384 209</b>      |
| <b>32 295</b>             | <b>46 275</b>       |             | <b>Driftsresultat</b>             |             | <b>34 575</b>      | <b>46 275</b>       |
| <b>Finansielle poster</b> |                     |             |                                   |             |                    |                     |
| 4 579                     | 5 223               | 17          | Finansinntekter                   | 17          | 4 618              | 5 223               |
| -1 276                    | -1 386              | 17          | Finanskostnader                   | 17          | -1 341             | -1 386              |
| -917                      | -895                | 14, 17      | Netto finanskostnad pensjoner     | 14, 17      | -917               | -895                |
| <b>2 386</b>              | <b>2 942</b>        |             | <b>Sum finansielle poster</b>     |             | <b>2 360</b>       | <b>2 942</b>        |
| <b>34 681</b>             | <b>49 217</b>       |             | <b>Resultat før skattekostnad</b> |             | <b>36 935</b>      | <b>49 217</b>       |
| -8 739                    | -12 133             | 12          | Skattekostnad                     | 12          | -9 274             | -12 133             |
| <b>25 942</b>             | <b>37 084</b>       |             | <b>Periodens resultat</b>         |             | <b>27 661</b>      | <b>37 084</b>       |
| 25 942                    | 37 084              |             | Aksjonærene i morselskapet        |             | 27 661             | 37 084              |
| <b>25 942</b>             | <b>37 084</b>       |             | <b>Årets resultat</b>             |             | <b>27 661</b>      | <b>37 084</b>       |

**Utvidet Resultat**

|                                                              |               |    |                                                   |    |               |               |
|--------------------------------------------------------------|---------------|----|---------------------------------------------------|----|---------------|---------------|
| 25 942                                                       | 37 084        |    | Periodens resultat                                |    | 27 661        | 37 084        |
| <b>Poster som ikke skal reklassifiseres over resultatet</b>  |               |    |                                                   |    |               |               |
| -20 599                                                      | -16 748       | 14 | Estimatavvik pensjoner                            | 14 | -20 599       | -16 748       |
| 4 532                                                        | 3 852         | 12 | Utsatt skatt på estimatavvik utvidet resultat     | 12 | 4 532         | 3 852         |
| <b>Poster som kan reklassifiseres over resultat i senere</b> |               |    |                                                   |    |               |               |
|                                                              |               |    | Omregningsdifferanser valuta                      |    |               |               |
|                                                              |               |    | Skatt relatert til poster som kan reklassifiseres |    |               |               |
| <b>9 875</b>                                                 | <b>24 188</b> |    | <b>Periodens totalresultat</b>                    |    | <b>11 594</b> | <b>24 188</b> |
| <b>Totalresultat tilordnes</b>                               |               |    |                                                   |    |               |               |
| 9 875                                                        | 24 188        |    | Ikke kontrollerende eierinteresse                 |    | 11 594        | 24 188        |
| <b>9 875</b>                                                 | <b>24 188</b> |    | <b>Periodens totalresultat</b>                    |    | <b>11 594</b> | <b>24 188</b> |

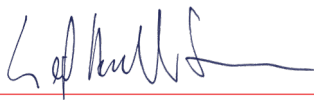
| Entur AS                    |                | Noter | Balanse                                   | Noter | Konsernet Entur AS |                |
|-----------------------------|----------------|-------|-------------------------------------------|-------|--------------------|----------------|
| 31.12.2018                  | 31.12.2017     |       |                                           |       | 31.12.2018         | 31.12.2017     |
| <b>Eiendeler</b>            |                |       |                                           |       |                    |                |
| 20 286                      | 11 185         | 12    | Utsatt skattefordel                       | 12    | 20 286             | 11 185         |
|                             |                |       | Goodwill                                  | 6     | 3 138              |                |
| 52 017                      | 46 765         | 5     | Varige driftsmidler                       | 5     | 57 651             | 46 765         |
| 13 500                      | -              |       | Investering i datterselskap               |       | -                  | -              |
| <b>85 803</b>               | <b>57 950</b>  |       | <b>Sum anleggsmidler</b>                  |       | <b>81 075</b>      | <b>57 950</b>  |
| 83 240                      | 66 669         | 7, 9  | Kundefordringer og andre fordringer       | 7, 9  | 81 245             | 66 669         |
| 251 153                     | 266 913        | 9, 10 | Kontanter og bankinnskudd                 | 9, 10 | 252 021            | 266 913        |
| <b>334 393</b>              | <b>333 582</b> |       | <b>Sum omløpsmidler</b>                   |       | <b>333 266</b>     | <b>333 582</b> |
| <b>420 196</b>              | <b>391 532</b> |       | <b>Sum eiendeler</b>                      |       | <b>414 341</b>     | <b>391 532</b> |
| <b>Egenkapital og gjeld</b> |                |       |                                           |       |                    |                |
| 60 000                      | 60 000         | 11    | Aksjekapital og overkurs                  | 11    | 60 000             | 60 000         |
| 39 695                      | 39 695         |       | Innskutt annen egenkapital                |       | 39 695             | 39 695         |
| 24 474                      | 14 599         |       | Annen, opptjent egenkapital               |       | 26 194             | 14 599         |
| <b>124 170</b>              | <b>114 295</b> |       | <b>Sum egenkapital</b>                    |       | <b>125 890</b>     | <b>114 295</b> |
| -                           | -              | 12    | Utsatt skatt                              | 12    | 1 239              | -              |
| 97 993                      | 63 188         | 14    | Pensjonsforpliktelser                     | 14    | 97 993             | 63 188         |
| -                           | -              |       | Øvrig langsiktig gjeld                    |       | 414                | -              |
| <b>97 993</b>               | <b>63 188</b>  |       | <b>Sum langsiktig gjeld</b>               |       | <b>99 646</b>      | <b>63 188</b>  |
| 184 725                     | 195 085        | 9, 15 | Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld | 9, 15 | 174 604            | 195 085        |
| 13 308                      | 18 964         | 12    | Betalbar skatt                            | 12    | 14 201             | 18 964         |
| <b>198 033</b>              | <b>214 049</b> |       | <b>Sum kortsiktig gjeld</b>               |       | <b>188 805</b>     | <b>214 049</b> |
| <b>420 196</b>              | <b>391 532</b> |       | <b>Sum egenkapital og gjeld</b>           |       | <b>414 341</b>     | <b>391 532</b> |

Oslo, 27. februar 2019



**Karin Bing Orgland**

STYRETS LEDER



**Leif Harald Jensen**

NESTLEDER



**Klaus Ruyter**

STYREMEDLEM



**Sonja Chirico Indrebø**

STYREMEDLEM



**Sverre Kristian Gjessing**

STYREMEDLEM



**Bente Sandaker**

STYREMEDLEM



**Johnny Welle**

DAGLIG LEDER

| Entur AS       |                | Noter     | Kontantstrømoppstilling                                 | Noter     | Konsernet Entur AS |                |
|----------------|----------------|-----------|---------------------------------------------------------|-----------|--------------------|----------------|
| 2018           | 2017           |           | Alle tall i TNOK                                        |           | 2018               | 2017           |
| 34 681         | 49 217         |           | Årsresultat før skatt                                   |           | 36 935             | 49 217         |
| -18 964        | -              |           | Periodens betalte skatt                                 |           | -19 275            | -              |
| 20 884         | 31 039         | 5         | Av- og nedskrivning i resultatregnskapet                | 5         | 23 450             | 31 039         |
| -              | 15 649         |           | Gevinst/tap på salg av varige driftsmidler              |           | -                  | 15 649         |
| 14 206         | -310           | 14        | Forskjell kostnadsført og inn-/utbetaling pensjon       | 14        | 14 206             | -310           |
| -26 930        | 111 172        |           | Endring arbeidskapital                                  |           | -38 041            | 111 172        |
| <b>23 877</b>  | <b>206 767</b> |           | <b>Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter</b> |           | <b>17 275</b>      | <b>206 767</b> |
| -26 137        | -454           | 5         | Netto kontanter ut ved kjøp av datter                   |           | -2 799             | -              |
| -13 500        | -              | 3         | Kjøp av varige driftsmidler                             | 5         | -26 137            | -454           |
| <b>-39 637</b> | <b>-454</b>    |           | <b>Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter</b>   |           | <b>-28 936</b>     | <b>-454</b>    |
| -              | -              |           | Opptak av kort- og langsiktig lån                       |           | -                  | -              |
| -              | -              |           | Nedbetaling av kort- og langsiktig lån                  |           | -3 230             | -              |
| -              | 42 222         |           | Mottatt konsernbidrag                                   |           | -                  | 42 222         |
| <b>-</b>       | <b>42 222</b>  |           | <b>Netto kontantstrøm til finansieringsaktiviteter</b>  |           | <b>-3 230</b>      | <b>42 222</b>  |
| <b>-15 760</b> | <b>248 535</b> |           | <b>Endring i kontanter og bankinnskudd i perioden</b>   |           | <b>-14 891</b>     | <b>248 535</b> |
| 266 913        | 18 378         | 10        | Kontanter og bankinnskudd ved periodens begynnelse      | 10        | 266 913            | 18 378         |
| -              | -              |           | Valutagevinst/tap på kontanter og bankinnskudd          |           | -                  | -              |
| <b>251 153</b> | <b>266 913</b> | <b>10</b> | <b>Kontanter og bankinnskudd ved periodeslutt</b>       | <b>10</b> | <b>252 022</b>     | <b>266 913</b> |

**Mor**

| <b>Egenkapitalutvikling 2018</b>     | <b>Noter</b> | <b>Aksjekapital og overkurs</b> | <b>Innskutt annen egenkapital</b> | <b>Opptjent egenkapital</b> | <b>Sum</b>      |
|--------------------------------------|--------------|---------------------------------|-----------------------------------|-----------------------------|-----------------|
| Alle tall i TNOK                     |              |                                 |                                   |                             |                 |
| Egenkapital 31. desember 2017        | 11           | 60 000                          | 39 695                            | 14 599                      | <b>114 295</b>  |
| Årets resultat                       |              |                                 |                                   | 25 942                      | <b>25 942</b>   |
| Fra utvidet resultat                 |              |                                 |                                   | - 16 067                    | <b>- 16 067</b> |
| <b>Egenkapital 31. desember 2018</b> |              | <b>60 000</b>                   | <b>39 695</b>                     | <b>24 474</b>               | <b>124 170</b>  |

**Egenkapitalutvikling 2017**

Alle tall i TNOK

|                                      |    |               |               |               |                |
|--------------------------------------|----|---------------|---------------|---------------|----------------|
| <b>Egenkapital 31. desember 2016</b> | 11 | 60 000        | -             | -9 589        | <b>50 411</b>  |
| Årets resultat                       |    |               |               | 37 084        | <b>37 084</b>  |
| Fra utvidet resultat                 |    |               |               | -12 896       | <b>-12 896</b> |
| Mottatt konsernbidrag                |    |               | 39 695        |               | <b>39 695</b>  |
| <b>Egenkapital 31. desember 2017</b> |    | <b>60 000</b> | <b>39 695</b> | <b>14 599</b> | <b>114 295</b> |

**Konsern**

| <b>Egenkapitalutvikling 2018</b>     | <b>Noter</b> | <b>Aksjekapital og overkurs</b> | <b>Innskutt annen egenkapital</b> | <b>Opptjent egenkapital</b> | <b>Sum</b>     |
|--------------------------------------|--------------|---------------------------------|-----------------------------------|-----------------------------|----------------|
| Alle tall i TNOK                     |              |                                 |                                   |                             |                |
| Egenkapital 31. desember 2017        | 11           | 60 000                          | 39 695                            | 14 599                      | <b>114 294</b> |
| Årets resultat                       |              |                                 |                                   | 27 661                      | <b>27 661</b>  |
| Fra utvidet resultat                 |              |                                 |                                   | -16 067                     | <b>-16 067</b> |
| <b>Egenkapital 31. desember 2018</b> |              | <b>60 000</b>                   | <b>39 695</b>                     | <b>26 193</b>               | <b>125 888</b> |

**Egenkapitalutvikling 2017**

Alle tall i TNOK

|                                      |    |               |               |               |                |
|--------------------------------------|----|---------------|---------------|---------------|----------------|
| <b>Egenkapital 31. desember 2016</b> | 11 | 60 000        | -             | -9 589        | <b>50 411</b>  |
| Årets resultat                       |    |               |               | 37 084        | <b>37 084</b>  |
| Fra utvidet resultat                 |    |               |               | -12 896       | <b>-12 896</b> |
| Mottatt konsernbidrag                |    |               | 39 695        |               | <b>39 695</b>  |
| <b>Egenkapital 31. desember 2017</b> |    | <b>60 000</b> | <b>39 695</b> | <b>14 599</b> | <b>114 295</b> |

## 1. Generell informasjon og sammendrag av viktige regnskaps-prinsipper

### Generell informasjon

Entur AS driver virksomhet innen følgende område: Leveranse av kanaler for reiseinformasjon og billett-salg for kollektivreiseselskaper.

Selskapet ble etablert 16. juni 2016

Alle aksjene i Entur AS eies av Samferdsels-departementet pr 31.12.18.

Selskapet har hovedkontor i Schweigaardsgt 23 i Oslo.

Årsregnskapet for 2018 ble vedtatt av styret 27. februar 2019.

Alle tall i rapporten er oppgitt i TNOK, med mindre annet fremgår av teksten.

### Rammeverk for regnskapsavleggelsen

Regnskapet til Entur AS er utarbeidet i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS) og fortolkninger fra IFRS fortolkningskomité (IFRIC) som er godkjent av EU.

Nedenfor beskrives de viktigste regnskaps-prinsippene som er benyttet ved utarbeidelsen av regnskapet.

Regnskapet er utarbeidet basert på historisk kost prinsippet med unntak av finansielle derivater, enkelte finansielle eiendeler og forpliktelser som er vurdert til virkelig verdi.

Regnskapet er avlagt under forutsetningen om fortsatt drift.

### Konsolidering

Konsernregnskapet inkluderer Entur AS og selskaper som Entur AS har bestemmende innflytelse over. Bestemmende innflytelse oppnås normalt når

konsernet eier mer enn 50 % av aksjene i selskapet, og konsernet er i stand til å utøve faktisk kontroll over selskapet. Transaksjoner og mellomværende mellom selskapene i konsernet er eliminert.

Konsernregnskapet er utarbeidet etter ensartede prinsipper, ved at datterselskapet følger de samme regnskapsprinsipper som morselskapet.

Oppkjøpsmetoden benyttes ved regnskapsføring av virksomhetssammenslutninger. Selskaper som er kjøpt eller solgt i løpet av året inkluderes i konsern-regnskapet fra det tidspunktet kontroll oppnås og inntil kontroll opphører.

### Viktige forutsetninger og regnskapsestimater

Anvendelse av selskapets regnskapsprinsipper innebærer at ledelsen må utøve skjønn gjennom bruk av estimater og forutsetninger. Estimater og forutsetninger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring kombinert med forventninger om fremtidige hendelser som anses å være sannsynlige på vurderingstidspunktet.

Områder hvor bruk av estimater og forutsetninger er vesentlige for regnskapet:

#### Varige driftsmidler

Selskapet vurderer løpende forventet brukstid og restverdi på anleggsmidler. Dette har betydning for de årlige avskrivningene. Videre vurderer selskapet anleggsmidlenes verdi og hvorvidt det er behov for å gjøre nedskrivninger. Disse vurderingene involverer en stor grad av skjønn.

#### Pensjonsforpliktelser

Selskapet har betydelige forpliktelser knyttet til de ansattes opptjente pensjonsrettigheter knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger. Beregningene innebærer at selskapet må fastsette økonomiske og demografiske forutsetninger. Endringer i forutsetningene kan gi betydelig utslag på de beregnede forpliktelser med konsekvens for fremtidige pensjonskostnader. Det vises til note om pensjoner for nærmere beskrivelse av hvilke forutsetninger som er lagt til grunn.

I noten er innarbeidet sensitivitetsanalyse som viser hvor påvirkelige beregningene er i forhold til endringer i sentrale forutsetninger. Estimatavvik som oppstår ved endringer av forutsetninger føres løpende over utvidet resultat med direkte effekt for egenkapitalen etter fradrag for utsatt skatt.

### Valuta

#### **Funksjonell valuta og presentasjonsvaluta**

Selskapsregnskapet er presentert i norske kroner og alle tall er gitt i TNOK med mindre annet fremgår av teksten.

#### **Transaksjoner**

Driftsinntekter og -kostnader, innkjøp samt finansieringskostnader er i all hovedsak i NOK. Transaksjoner i fremmed valuta regnes om til funksjonell valuta på transaksjonstidspunktet. Valutagevinster og -tap som oppstår ved omregning av poster i fremmed valuta resultatføres.

#### **Kostnadsrefusjon**

Salgs- og billettsystemene som ble overført fra NSB AS til Entur AS pr. 14.10 16 krever vesentlig utvikling og tilpasning for å kunne håndtere flere operatører. Entur AS har startet arbeidet med å tilpasse salgs- og billettsystemene til jernbanereformen, og NSB AS har i forbindelse med transaksjonen forpliktet seg til å dekke dette arbeidet med 92 MNOK i perioden frem til og med 2018.

Kostnadsrefusjon behandles regnskapsmessig på linje med offentlig tilskudd og innregnes som inntekt i resultatet på systematisk grunnlag over de regnskapsperiodene der foretaket innregner kostnadene som refusjonen er ment å kompensere for. Det vises også til note 4 i regnskapet. Refusjon som knytter seg til eiendeler er innregnet netto ved at refusjon er behandlet som reduksjon av beløp som er innregnet i balansen, se note 5.

#### **Inntektsføring**

Selskapets inntekter kommer i hovedsak fra formidlingshonorar for levering av salgs- og billetteringsløsninger for kollektivreiseselskaper.

Entur er ansvarlig for salg av billetter til de reisende på vegne av togoperatørene. Dette behandles som formidling, og fremkommer derfor ikke av Enturs regnskap.

#### **Leveranser av kanaler for reiseinformasjon og billettsalg for kollektivreiseselskaper**

Salg vedrørende kanaler for reiseinformasjon og billettsalg for kollektivreiseselskaper resultatføres i den perioden som tjenesten leveres. Det avsettes for inntekter som er utført, men ikke fakturert.

Inntekter og tjenestekjøp er spesifisert i note.

#### **Datterselskap**

Datterselskapet vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig. Nedskrivninger er reversert når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

#### **Oppkjøp**

Oppkjøpsmetoden anvendes ved virksomhets-sammenslutninger. Vederlaget måles til virkelig verdi på transaksjonstidspunktet som vil være når risiko og kontroll er overdratt og vil normalt sammenfalle med gjennomføringstidspunktet. Det foretas allokering av kostpris basert på virkelig verdi av eiendeler og forpliktelser som overtas ved oppkjøpet. Merverdi utover det som kan henføres til identifiserbare eiendeler og gjeld balanseføres som goodwill. Hvis virkelig verdi av identifiserbare eiendeler og gjeld er høyere enn vederlaget, inntektsføres det overskytende umiddelbart.

#### **Varige driftsmidler**

Varige driftsmidler balanseføres til anskaffelseskost, med fradrag for avskrivninger. Anskaffelseskost inkluderer kostnader knyttet direkte til anskaffelsen av driftsmidlet slik at det er klar for bruk.

Etterfølgende utgifter balanseføres når det er sannsynlig at fremtidige økonomiske fordeler knyttet til utgiften vil tilflyte selskapet og utgiften kan måles pålitelig. Øvrige reparasjons- og vedlikeholds-kostnader føres over resultatet i den perioden utgiftene pådras.

Driftsmidler avskrives etter den lineære metode, slik at anleggsmidlenes anskaffelseskost avskrives til restverdi over forventet brukstid. Forventet brukstid vurderes separat per driftsmiddel etter følgende retningslinjer (kan avvikes):

- Software, grunnsystemer 5-10 år
- Software, annet 3-5 år
- Inventar og hardware 3-5 år

Driftsmidlenes brukstid, samt restverdi, vurderes på hver balansedag og endres hvis nødvendig.

Gevinst og tap ved avgang resultatføres og utgjør forskjellen mellom salgspris og balanseført verdi.

### Nedskrivning

Immaterielle eiendeler samt driftsmidler som avskrives vurderes for verdifall når det foreligger indikatorer på at fremtidig inntjening ikke kan forsvare balanseført verdi.

Goodwill og immaterielle eiendeler med ubestemt levetid avskrives ikke, men testes årlig for verdifall.

Nedskrivning foretas hvis balanseført verdi er høyere enn gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av virkelig verdi med fradrag av salgskostnader og bruksverdi.

Ved vurdering av verdifall, grupperes anleggsmidlene på det laveste nivået der det er mulig å skille ut uavhengige kontantstrømmer (kontantgenererende enheter). Ved hver rapporteringsdato vurderes mulighetene for reversering av tidligere nedskrivninger (unntatt goodwill).

### Fordringer

Fordringer inkluderer kundefordringer og måles ved

første gangs balanseføring til opprinnelig verdi som er vurdert å være virkelig verdi.

Selskapet har gjort en avsetning for forventede tap (ECL). Selskapet anvender en forenklet metode for beregning av tapsavsetninger for kundefordringer og kontraktseiendeler. Selskapet har laget en avsetningsmatrise som er basert på historiske kredittap, justert for fremadrettede faktorer for den spesifikke kunde og den generelle økonomiske situasjonen.

Selskapet vurderer en finansiell eiendel som misligholdt hvis kontraktsfestede betalinger er 90 dager over forfall. Konsernet vil likevel, i noen tilfeller, anse finansielle eiendeler som misligholdt hvis intern eller ekstern informasjon tilsier at det er usannsynlig at de vil motta kontraktsfestede utestående beløp, uten at det tas hensyn til sikkerhetsstillelser som konsernet holder. En finansiell eiendel er nedskrevet når det ikke er rimelig å forvente at man vil motta de kontraktsfestede kontantstrømmene.

### Kontanter og bankinnskudd

Kontanter og bankinnskudd inkluderer bundne skattetreksmidler og spesifiseres i note .

### Skatt

Periodens skattekostnad består av betalbar skatt for perioden og endring i utsatt skatt.

Det er beregnet utsatt skatt på alle midlertidige forskjeller mellom skattemessige og regnskapsmessige verdier samt skattevirkninger av underskudd til fremføring. Utsatt skatt fastsettes ved bruk av skattesatser og skatteregler som er vedtatt på balansedagen. Utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at at fordelene kan benyttes.

Utsatt skattefordel og utsatt skatt motregnes dersom det foreligger juridisk rett til å motregne, og det gjelder inntektsskatt som ilegges av samme skattemyndighet for (i) samme skattepliktige foretak eller (ii) for forskjellige skattepliktige foretak hvor hensikten er å gjøre opp skatteposisjonene på nettogrunnlag.

## Pensjonsforpliktelser

Konsernet har ulike pensjonsordninger i form av både ytelses- og innskuddsplaner. Selskapet Entur AS har pensjonsordninger i form av ytelsesplaner.

### Ytelsesplanene

Ytelsesplanene forplikter selskapet til å yte periodiske pensjonsytelser til den ansatte når vedkommende blir pensjonist. Pensjonsutbetalingen vil i hovedsak være avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden.

Den balanseførte forpliktelsen er nåverdien på balansedagen av de definerte ytelser minus virkelig verdi av pensjonsmidlene på balansedagen. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode. Kostnad ved pensjonsopptjening og netto rente på den ytelsesbaserte pensjonsforpliktelsen innregnes i resultatet. Endringer i pensjonsplanens ytelser (planendringer) innregnes løpende i resultatregnskapet. Estimatavik som skyldes ny informasjon og endringer i de aktuarmessige forutsetningene innregnes løpende, i utvidet resultat.

Gjennom innskuddsplanene betaler konsernet et bidrag til den ansattes fremtidige pensjon uten ytterligere forpliktelser etter at bidraget er betalt. Innskuddene kostnadsføres som personalkostnad.

### Annen kortsiktig gjeld

Annen kortsiktig gjeld inkluderer leverandørgjeld og måles ved første gangs balanseføring til opprinnelig verdi som er vurdert å være virkelig verdi. Ved senere måling vurderes leverandørgjeld til amortisert kost fastsatt ved bruk av effektiv rente metoden.

### Leieavtaler

Leieavtaler der en vesentlig del av risiko og avkastning knyttet til eierskap fortsatt ligger hos utleier, klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Leiebetaling ved operasjonelle avtaler kostnadsføres lineært over leieperioden.

## Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

## Endringer i regnskapsprinsipper, nye standarder og fortolkninger

### Nye standarder og fortolkninger som har trådt i kraft og som er anvendt

**IFRS 9 Finansielle instrumenter** erstatter IAS 39 som omhandler regnskapsføring, klassifisering, måling av finansielle eiendeler og forpliktelser, sikringsbøkføring, måling til amortisert kost og nedskrivning av finansielle eiendeler. Standarden har pliktig ikrafttredelsesdato 1. januar 2018. Det er ikke et krav å omarbeide sammenligningstall.

Standarden er ikke vurdert å medføre endringer av betydning knyttet til klassifisering eller måling av finansielle eiendeler og forpliktelser. Selskapet anvender en forenklet metode for beregning av tapsavsetninger for kundefordringer og kontraktseiendeler. Selskapet har laget en avsetningsmatrise som er basert på historiske kredittap, justert for fremadrettede faktorer for den spesifikke kunde og den generelle økonomiske situasjonen. Da Entur har begrensede tap har IFRS 9 ikke gitt effekter av betydning.

### IFRS 15 Inntekter

IASB og FASB har gitt ut en ny, felles standard for inntektsføring, IFRS 15 Driftsinntekter fra kontrakter med kunder. Standarden erstatter alle eksisterende standarder og tolkninger for inntektsføring. Kjerneprinsippet i IFRS 15 er at inntekter innregnes for å reflektere overføringen av avtalte varer eller tjenester til kunder, og da til et beløp som gjenspeiler vederlaget selskapet forventer å ha rett til i bytte for disse varene eller tjenestene. Standarden gjelder med noen få unntak, alle inntektsbringende kontrakter med kunder og inneholder en modell for innregning og måling av salg av enkelte ikke-



finansielle eiendeler (f. eks. salg av eiendom, anlegg og utstyr). Standarden har pliktig ikrafttredelsesdato 1. januar 2018.

Selskapets inntekter kommer i hovedsak fra formidlingshonorar for levering av salgs- og billetteringsløsninger for kollektivreiselskaper. Det er ikke identifisert avvik av betydning mellom rammeverk i ny standard og tidligere prinsipper for innregning. Det er derfor vurdert at standarden ikke har medført noen periodiseringsforskjeller sammenlignet med tidligere regler.

### **Nye standarder og fortolkninger som ikke har trådt i kraft og som ikke er anvendt**

Selskapet har ikke valgt tidlig anvendelse av noen standarder eller fortolkninger som trer i kraft etter balansedato. Nedenfor følger en oversikt over de mest sentrale regler som er vedtatt av IASB, men ikke godkjent av EU.

#### **IFRS 16 Leasing**

IASB vedtok i begynnelsen av 2016 ny standard for leasing. Hovedregelen i den nye standarden er at leietager skal innarbeide alle leieavtaler i balansen.

Det er gitt unntak for balanseføring av leieavtaler av lav verdi som leietaker kan velge å benytte. Videre er det unntak for kortsiktige avtaler. Kortsiktige avtaler har leieperiode på 12 måneder eller kortere. Entur vil benytte disse unntakene ved implementering av standarden.

Basert på avtalt leiekostnad over leieperioden iht. inngått kontrakt med utleier, skal leietaker innarbeide leieforpliktelse samt tilørende rett til bruk-eiendel i balansen. Leieforpliktelsen fastsettes ved å neddiskontere framtidig leiekostnad med en fastsatt diskonteringsrente.

Etter IFRS 16 vil det for leietager ikke lenger være et skille mellom finansielle og operasjonelle leieavtaler. Implementering av IFRS 16 vil medføre større grad av balanseføring av leiekontrakter enn hva tilfellet har vært under IAS 17, der kun finansielle leieavtaler har vært balanseført. Dette vil primært gjelde selskapets

husleieavtaler. Se note 18 for oversikt over selskapets leieavtaler. Regnskapsmessig vil standarden gjelde med virkning fra regnskapsår som starter 1. januar 2019.

Selskapet vil ved implementering legge modifisert retorspektiv metode uten omarbeidelse av sammenligningstall til grunn. Implementeringseffekten tas mot inngående balanse 01.01.2019 ved at beregnet leieforpliktelse og rett til bruk-eiendel balanseføres med samme beløp.

Ved bruk av modifisert retrospektiv metode ved implementering av IFRS 16, er det krav om at leietaker skal benytte marginale lånerente ved diskontering av framtidige leiebetaling. Ifølge IFRS 16 Vedlegg A Definisjoner er det den rentesats som en leietaker i et lignende økonomisk miljø ville måtte betale for å låne, i en tilsvarende periode og med tilsvarende sikkerhet, de midler som er nødvendige for en eiendel av lignende verdi som bruksretteiendelen. Entur har benyttet diskonteringsrente basert på vektet rente over leieperioden estimert av kredittinstitusjon.

Ved beregning av rett til bruk og tilsvarende forpliktelse legges i utgangspunktet foreliggende leieavtaler til grunn. Leieavtalene som virksomheten inngår inneholder normalt en opsjonsrett for en av avtalepartene. Entur har vurdert sannsynlighet for bruk av opsjonsrett der dette har vært aktuelt. Ved vurdering av lengde på diskonteringsperiode er det lagt til grunn virksomhetens beste estimat for varighet av avtalen.

Implementering av standarden er vurdert å medføre en økt totalbalanse som følge av balanseføring av de fremtidige leieforpliktelsene, som på implementeringstidspunktet motsvares av «Rett-til-bruk eiendel». Dette er estimert til å utgjøre ca 8 350 TNOK som samtidig utgjør nåverdien av fremtidige leiebetalinger.

Etter implementering den 1. januar 2019 av endringen vedr leieforpliktelse synker egenkapitalandelen for Entur til 29% (29,6 %) og for konsernet til 29,8 % (30,4%).

**Annet**

IASB har også vedtatt noen mindre endringer og presiseringer i flere ulike standarder. Det er ikke vurdert at noen av disse endringene vil ha effekter av betydning for selskapet.

**2. Konsolidering**

2. januar 2018 kjøpte Entur AS 100 % av aksjene i selskapet Interoperabilitetstjenester AS. Interoperabilitetstjenester AS er et aksjeselskap med hovedkontor i Oslo. Selskapet har som formål å forestå innsamling og viderefordeling av transaksjoner og andre elektroniske data fra elektroniske billett-systemer i Norge.

Datterselskapet er inkludert i det konsoliderte regnskapet for perioden 01.01-31.12.18. Sammenligningstallene (perioden 01.01-31.12.17) inneholder kun morselskapet.

| Datterselskap                  | Etabl. -<br>tidspunkt | Kontor | Stemme-/<br>res. andel | Bokf<br>Invest | Bokført EK | Årets res |
|--------------------------------|-----------------------|--------|------------------------|----------------|------------|-----------|
| Interoperabilitetstjenester AS | 02/01/2018            | Oslo   | 100 %                  | 13 500         | 7 687      | 2 990     |

### 3. Oppkjøp

2. januar 2018 kjøpte Entur AS 100 % av aksjene i selskapet Interoperabilitetstjenester AS. Investeringen ble gjennomført med formål å bidra til å løse Entur oppdrag som følger av Statens initiativer knyttet til reisepanlegging og elektronisk billettering samordnes med salg og billettering for jernbanen.

Dette ble finansiert med kontanter. Aksjeverdien er basert på siste observerte transaksjoner på over-

takelsestidspunktet samt tidligere eksterne verdsettelses.

Kjøpet medførte en goodwill på 1 540 TNOK. Ledelsen tror at kjøpet bidrar til å løse oppdraget som følger av statens initiativer knyttet til reisepanlegging og elektronisk billettering samordnes med salg og billettering for jernbanen.

Allokering av merverdiene knyttet til oppkjøpet av Interoperabilitetstjenester AS fordeler seg som følger:

|                                                           | Virkelig verdi<br>innregnet ved<br>oppkjøp |
|-----------------------------------------------------------|--------------------------------------------|
| <b>Eiendeler</b>                                          |                                            |
| Anleggsmidler                                             | 8 200                                      |
| Fordringer                                                | 578                                        |
| Kontanter og kontantekvivalenter                          | 10 701                                     |
|                                                           | <b>19 479</b>                              |
| <b>Gjeld</b>                                              |                                            |
| Langsiktig gjeld                                          | 3 644                                      |
| Leverandørgjeld                                           | 1 380                                      |
| Annen kortsiktig gjeld                                    | 2 496                                      |
|                                                           | <b>7 520</b>                               |
| <b>Netto identifiserbare eiendeler til virkelig verdi</b> | <b>11 960</b>                              |
| Goodwill                                                  | 1 540                                      |
| <b>Kjøpesum</b>                                           | <b>13 500</b>                              |
| Betalt i kontanter                                        | 13 500                                     |
| Kontanter mottatt                                         | 10 701                                     |
| <b>Netto kontanter ut</b>                                 | <b>2 799</b>                               |

Inkludert i verdien av goodwill er kunderelasjoner, ansatte med spesiell kompetanse og forventede synergieffekter med Entur AS sin eksisterende virksomhet.

#### 4. Inntektsfordeling

| Driftsinntekter                        | Mor            |                | Konsern        |                |
|----------------------------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
|                                        | 2018           | 2017           | 2018           | 2017           |
| Provisjonsinntekt                      | 432 785        | 409 544        | 432 785        | 409 544        |
| Tilskudd vedr nasjonal reiseplanlegger | 34 352         | 20 940         | 37 582         | 20 940         |
| <b>Sum driftsinntekt</b>               | <b>467 137</b> | <b>430 484</b> | <b>470 367</b> | <b>430 484</b> |

I 2018 kommer selskapets inntekter i hovedsak fra formidlingshonorar for levering av salgs- og billetteringsløsninger for kollektivreiseselskaper. Selskapets rolle som formidler er avklart med Skattedirektoratet. Selskapets overgang fra kommisjonssalg til formidler har ingen effekt på regnskapet.

For 2017 ble Enturs salg av billetter til de reisende ansett som kommisjonssalg. Inntektene til Entur var provisjonsbaserte og beregnet på bakgrunn av solgte billetter. Totalt kommisjonssalg av billetter i 2017 var 3 746 TNOK og kost solgte billetter var 3 746 TNOK.

##### Informasjon om viktige kunder

Selskapet største kunde er NSB AS, som står for 97,9 % av driftsinntektene.

##### Tilskudd

Entur mottok i 2018 tilskudd bevilget over statsbudsjettet med MNOK 34 352. Tilskuddet dekker grunntjenester elektronisk billettering, forvaltning av kollektivdata og reiseplanleggings-tjenester. Entur har inngått kvartalsvise avtaler med Jernbanedirektoratet og fakturert Jernbanedirektoratet for påløpte kostnader.

Siden Interoperabilitetstjenester AS (IO) har utført oppgavene knyttet til grunntjenester for elektronisk billettering og Entur som har mottatt tilskuddet, har IO viderefakturert sine kostnader til Entur. Fra og med 2019 er IO fusjonert inn i Entur, og all aktivitet samlet i Entur.

## 5. Varige driftsmidler

### Mor

| Balanse 1. januar 2018            | Maskin og utstyr | Anlegg under utførelse | Sum           |
|-----------------------------------|------------------|------------------------|---------------|
| Akkumulert anskaffelseskost       | 74 627           | -                      | 74 627        |
| Akkumulerte av- og nedskrivninger | - 27 862         | -                      | - 27 862      |
| <b>Sum</b>                        | <b>46 765</b>    | <b>-</b>               | <b>46 765</b> |

### Regnskapsåret 2018

|                                    |               |               |               |
|------------------------------------|---------------|---------------|---------------|
| Inngående balanse                  | 46 765        | -             | 46 765        |
| Tilgang, se note 16                | 6 801         | 56 595        | 63 396        |
| Avgang                             | -             | -             | -             |
| Kostnadsrefusjon *                 | -             | 37 259        | -37 259       |
| Akkumulerte avskrivninger avganger | -             | -             | -             |
| Overføringer til/fra AUU           | -             | -             | -             |
| Årets avskrivninger                | -20 884       | -             | -20 884       |
| <b>Sum</b>                         | <b>32 682</b> | <b>19 336</b> | <b>52 018</b> |

### Balanse 31. desember 2018

|                                   |               |               |               |
|-----------------------------------|---------------|---------------|---------------|
| Akkumulert anskaffelseskost       | 81 428        | 19 336        | 100 764       |
| Akkumulerte av- og nedskrivninger | -48 746       | -             | -48 746       |
| <b>Sum</b>                        | <b>32 682</b> | <b>19 336</b> | <b>52 018</b> |

Avskrivningstid benyttet

1 - 6 år

\* Som en konsekvens av virksomhetsoverdragelsen fra NSB AS vil Entur AS få kompensert kostnader knyttet til tilpasninger og reformtiltak av salgs- og billetteringssystemer, se note 19.

|                                              | 2018          | 2017          |
|----------------------------------------------|---------------|---------------|
| Årets av-/nedskrivninger varige driftsmidler | 20 884        | 31 039        |
| <b>Sum</b>                                   | <b>20 884</b> | <b>31 039</b> |

**Mor**

| Balanse 1. januar 2017            | Maskin og utstyr | Anlegg under utførelse | Sum           |
|-----------------------------------|------------------|------------------------|---------------|
| Akkumulert anskaffelseskost       | 85 100           | 13 337                 | 98 437        |
| Akkumulerte av- og nedskrivninger | -5 439           | -                      | -5 439        |
| <b>Sum</b>                        | <b>79 661</b>    | <b>13 337</b>          | <b>92 998</b> |

**Regnskapsåret 2017**

|                                    |               |          |               |
|------------------------------------|---------------|----------|---------------|
| Inngående balanse                  | 79 661        | 13 337   | 92 998        |
| Tilgang, se note 16                | 455           | 45 344   | 45 799        |
| Avgang**                           | -24 265       |          | -24 265       |
| Kostnadsrefusjon *                 |               | -45 344  | -5 954        |
| Akkumulerte avskrivninger avganger | 8 616         |          | 8 616         |
| Overføringer til/fra AUU           | 13 337        | -13 337  | -             |
| Årets avskrivninger                | -31 039       |          | -31 039       |
| <b>Sum</b>                         | <b>46 765</b> | <b>-</b> | <b>46 765</b> |

**Balanse 31. desember 2017**

|                                   |               |          |               |
|-----------------------------------|---------------|----------|---------------|
| Akkumulert anskaffelseskost       | 74 627        | -        | 74 627        |
| Akkumulerte av- og nedskrivninger | -27 862       | -        | -27 862       |
| <b>Sum</b>                        | <b>46 765</b> | <b>-</b> | <b>46 765</b> |

Avskrivningstid benyttet

1 - 6 år

\* Som en konsekvens av virksomhetsoverdragelsen fra NSB AS vil Entur AS få kompensert kostnader knyttet til tilpasninger og reformtiltak av salgs- og billetteringssystemer, se note 19.

\*\* Entur har i løpet av 2017 fått oppdraget å utvikle en nasjonal reiseplanlegger. TIDR sitt funksjonelle omfang og løsningskonsept er ikke forenlig med oppdraget som Entur har fått. Det er derfor besluttet å ikke basere Enturs kommende kanaler på det som er utviklet i TIDR. Fraregning av disse modulene medfører et tap på kr 15,6 mill.

**Konsern****Balanse 1. januar 2018**

|                                          | <b>Maskin og utstyr</b> | <b>Anlegg under utførelse</b> | <b>Sum</b>    |
|------------------------------------------|-------------------------|-------------------------------|---------------|
| Akkumulert anskaffelseskost              | 74 627                  | -                             | 74 627        |
| Akkumulert anskaffelseskost datter       | 35 389                  | -                             | 35 389        |
| Akkumulerte av- og nedskrivninger        | -27 862                 | -                             | -27 862       |
| Akkumulerte av- og nedskrivninger datter | -27 189                 | -                             | -27 189       |
| <b>Sum</b>                               | <b>54 965</b>           | <b>-</b>                      | <b>54 965</b> |

**Regnskapsåret 2018**

|                                    |               |               |               |
|------------------------------------|---------------|---------------|---------------|
| Inngående balanse                  | 54 965        | -             | 54 965        |
| Tilgang, se note 16                | 6 801         | 56 595        | 63 396        |
| Avgang                             | -             | -             | -             |
| Kostnadsrefusjon *                 |               | -37 259       | -37 259       |
| Akkumulerte avskrivninger avganger | -             | -             | -             |
| Overføringer til/fra AUU           | -             | -             | -             |
| Årets avskrivninger                | -23 451       | -             | -23 451       |
| <b>Sum</b>                         | <b>38 315</b> | <b>19 336</b> | <b>57 651</b> |

**Balanse 31. desember 2018**

|                                   |               |               |               |
|-----------------------------------|---------------|---------------|---------------|
| Akkumulert anskaffelseskost       | 116 817       | 19 336        | 136 153       |
| Akkumulerte av- og nedskrivninger | - 78 502      | -             | -78 502       |
| <b>Sum</b>                        | <b>38 315</b> | <b>19 336</b> | <b>57 651</b> |

Avskrivningstid benyttet

1 - 6 år

\* Som en konsekvens av virksomhetsoverdragelsen fra NSB AS vil Entur AS få kompensert kostnader knyttet til tilpasninger og reformtiltak av salgs- og billetteringssystemer, se note 19.

|                                              | <b>2018</b>   | <b>2017</b>   |
|----------------------------------------------|---------------|---------------|
| Årets av-/nedskrivninger varige driftsmidler | 23 451        | 31 039        |
| <b>Sum</b>                                   | <b>23 451</b> | <b>31 039</b> |

**Konsern****Balanse 1. januar 2017**

|                                   | <b>Maskin og<br/>utstyr</b> | <b>Anlegg under<br/>utførelse</b> | <b>Sum</b>    |
|-----------------------------------|-----------------------------|-----------------------------------|---------------|
| Akkumulert anskaffelseskost       | 85 100                      | 13 337                            | 98 437        |
| Akkumulerte av- og nedskrivninger | -5 439                      | -                                 | -5 439        |
| <b>Sum</b>                        | <b>79 661</b>               | <b>13 337</b>                     | <b>92 998</b> |

**Regnskapsåret 2017**

|                                    |               |          |               |
|------------------------------------|---------------|----------|---------------|
| Inngående balanse                  | 79 661        | 13 337   | 92 998        |
| Tilgang, se note 16                | 455           | 45 344   | 45 799        |
| Avgang**                           | -24 265       |          | -24 265       |
| Kostnadsrefusjon *                 |               | -45 344  | -5 954        |
| Akkumulerte avskrivninger avganger | 8 616         |          | 8 616         |
| Overføringer til/fra AUU           | 13 337        | -13 337  | -             |
| Årets avskrivninger                | -31 039       |          | -31 039       |
| <b>Sum</b>                         | <b>46 765</b> | <b>-</b> | <b>46 765</b> |

**Balanse 31. desember 2017**

|                                   |               |          |               |
|-----------------------------------|---------------|----------|---------------|
| Akkumulert anskaffelseskost       | 74 627        | -        | 74 627        |
| Akkumulerte av- og nedskrivninger | -27 862       | -        | -27 862       |
| <b>Sum</b>                        | <b>46 765</b> | <b>-</b> | <b>46 765</b> |

Avskrivningstid benyttet

1 - 6 år

\* Som en konsekvens av virksomhetsoverdragelsen fra NSB AS vil Entur AS få kompensert kostnader knyttet til tilpasninger og reformtiltak av salgs- og billetteringssystemer, se note 19.

\*\* Entur har i løpet av 2017 fått oppdraget å utvikle en nasjonal reiseplanlegger. TIDR sitt funksjonelle omfang og løsningskonsept er ikke forenlig med oppdraget som Entur har fått. Det er derfor besluttet å ikke basere Enturs kommende kanaler på det som er utviklet i TIDR. Fraregning av disse modulene medfører et tap på kr 15,6 mill.



## 6. Immaterielle eiendeler.

### Konsern

#### Goodwill

|                                       |              |
|---------------------------------------|--------------|
| Balanseført verdi 1. januar           | -            |
| Tilgang ved kjøp av datterselskap     | 3 138        |
| Nedskrivning                          | -            |
| <b>Balanseført verdi 31. desember</b> | <b>3 138</b> |

|                    |          |
|--------------------|----------|
| Økonomisk levetid  | ubestemt |
| Avskrivningsmetode | IA       |

Goodwill blir ikke avskrevet. Imidlertid blir det foretatt test for nedskrivning hvert år. Balanseført goodwill i konsernet utgjør pr 31.12.18 3 138 TNOK. Goodwillen er knyttet til oppkjøpet av Interoperabilitetstjenester AS som ble gjennomført 1. januar 2018, se note 3.

## 7. Kundefordringer og andre fordringer

### Mor

|                                                | 2018          | 2017          |
|------------------------------------------------|---------------|---------------|
| Kundefordringer                                | 34 173        | 52 068        |
| Konserninterne kundefordringer                 | 1 995         | -             |
| Avsetning for tap                              | -500          | -720          |
| <b>Kundefordringer netto</b>                   | <b>35 668</b> | <b>51 348</b> |
| Forskuddsbetalinger                            | 2 331         | 928           |
| Andre fordringer                               | 45 241        | 14 394        |
| <b>Sum kundefordringer og andre fordringer</b> | <b>83 240</b> | <b>66 670</b> |

Bokført verdi av kundefordringer, forskuddsbetaling og andre fordringer tilsvarer virkelig verdi.

**Forfalte fordringer med fordeling etter  
forfallstidspunkt:**

Pr 31.12 hadde selskapet følgende kundefordringer.  
Tabellen under viser fordelingen mellom forfalte og  
ikke forfalte kundefordringer:

|             | Sum    | Ikke forfalt | <30 d | 30-60d | 60-90d | >90d  |
|-------------|--------|--------------|-------|--------|--------|-------|
| <b>2018</b> | 35 668 | 34 123       | 925   | 163    | 144    | 313   |
| <b>2017</b> | 52 068 | 41 172       | 9 359 | 258    | 133    | 1 146 |

**Konsern**

|                                                | 2018          | 2017          |
|------------------------------------------------|---------------|---------------|
| Kundefordringer                                | 41 820        | 52 068        |
| Avsetning for tap                              | -500          | -720          |
| Kundefordringer netto                          | 41 320        | 51 348        |
| Forskuddsbetalinger                            | 2 331         | 928           |
| Andre fordringer                               | 37 594        | 14 394        |
| <b>Sum kundefordringer og andre fordringer</b> | <b>81 245</b> | <b>66 670</b> |

Bokført verdi av kundefordringer, forskuddsbetaling  
og andre fordringer tilsvarer virkelig verdi.

**Forfalte fordringer med fordeling etter  
forfallstidspunkt:**

Pr 31.12 hadde selskapet følgende kundefordringer.  
Tabellen under viser fordelingen mellom forfalte og  
ikke forfalte kundefordringer:

|             | Sum    | Ikke forfalt | <30 d | 30-60d | 60-90d | >90d  |
|-------------|--------|--------------|-------|--------|--------|-------|
| <b>2018</b> | 33 673 | 32 128       | 925   | 163    | 144    | 313   |
| <b>2017</b> | 52 068 | 41 172       | 9 359 | 258    | 133    | 1 146 |

## 8. Finansiell risikostyring

### Kapitalforvaltning

Selskapets mål for kapitalforvaltningen er å trygge fortsatt drift ved å sikre avkastning for eierne, og opprettholde en optimal kapitalstruktur, for derved å redusere kapitalkostnadene. Forvaltningen skjer i samsvar med retningslinjer fastsatt av styret, som vedtar prinsipper for risikostyringen og angir retningslinjer for spesifikke risikoområder. Den totale risiko for kapitalforvaltningen skal være lav.

### Finansielle risikofaktorer

Selskapet benytter seg av ulike finansielle instrumenter i forbindelse med styringen av finansiell risiko, både for å kunne skaffe kapital til nødvendige investeringer, samt drive den daglige driften. Selskapet benytter ikke finansielle instrumenter for omsetningsformål.

De viktigste finansielle risiki selskapet er utsatt for er knyttet til kredittrisiko, likviditetsrisiko og valutarisiko.

#### i) Kredittrisiko

Selskapet er hovedsakelig eksponert for kredittrisiko knyttet til kundefordringer og andre kortsiktige fordringer. Kredittrisikoen reduseres ved at alle motparter som får kreditt hos selskapet skal kredittvurderes og godkjennes.

Det foreligger ingen vesentlig kredittrisiko knyttet til én enkelt motpart eller flere motparter som kan oppfattes som en gruppe på grunn av likheter i kredittrisikoen.

Selskapet har retningslinjer for å påse at salg kun foretas til kunder som tidligere ikke har hatt vesentlige betalingsproblemer og at utestående beløp ikke overstiger fastsatte kredittrammer.

#### ii) Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at selskapet ikke vil være i stand til å betjene sine finansielle forpliktelser etter hvert som de forfaller. Selskapets strategi for å håndtere likviditetsrisiko er å ha tilstrekkelig med likvide midler til enhver tid, slik at man kan innfri finansielle forpliktelser ved forfall, også ved ekstraordinære hendelser, uten å risikere uakseptable tap eller selskapets rykte.

#### iii) Valutarisiko

Selskapet har ingen investeringer i utenlandsk valuta. Selskapet er indirekte eksponert da prisen på selskapets produkter over tid kan bli påvirket av endring i valutakurser. Men per dags dato er det ubetydelig kjøp og salg som foregår i utenlandsk valuta.

## 9. Finansielle instrumenter etter kategori

### Mor

| Eiendeler 31. desember                                     | Utlån og fordringer |                | Eiendeler til virkelig verdi over resultatet |      |
|------------------------------------------------------------|---------------------|----------------|----------------------------------------------|------|
|                                                            | 2018                | 2017           | 2018                                         | 2017 |
| MNOK                                                       |                     |                |                                              |      |
| Finansielle anleggsmidler                                  | 13 500              | -              | -                                            | -    |
| Kundefordr. og andre fordringer (ekskl. forskuddsbetaling) | 80 909              | 65 742         | -                                            | -    |
| Kontanter og bankinnskudd                                  | 251 153             | 266 913        | -                                            | -    |
| <b>Sum</b>                                                 | <b>345 562</b>      | <b>332 655</b> | -                                            | -    |

| Forpliktelser 31. desember                                                    | Andre forpliktelser til amortisert kost |                | Forpliktelse til virkelig verdi over resultatet |      |
|-------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|----------------|-------------------------------------------------|------|
|                                                                               | 2018                                    | 2017           | 2018                                            | 2017 |
| MNOK                                                                          |                                         |                |                                                 |      |
| Lån (ekskl. finansielle leieavtaler)                                          | -                                       | -              | -                                               | -    |
| Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld eksklusive lovpålagte forpliktelser | 176 170                                 | 188 152        | -                                               | -    |
| <b>Sum</b>                                                                    | <b>176 170</b>                          | <b>188 152</b> | -                                               | -    |

### Konsern

| Eiendeler 31. desember                                     | Utlån og fordringer |                | Eiendeler til virkelig verdi over resultatet |      |
|------------------------------------------------------------|---------------------|----------------|----------------------------------------------|------|
|                                                            | 2018                | 2017           | 2018                                         | 2017 |
| MNOK                                                       |                     |                |                                              |      |
| Finansielle anleggsmidler                                  | -                   | -              | -                                            | -    |
| Kundefordr. og andre fordringer (ekskl. forskuddsbetaling) | 78 914              | 65 742         | -                                            | -    |
| Kontanter og bankinnskudd                                  | 252 022             | 266 913        | -                                            | -    |
| <b>Sum</b>                                                 | <b>330 936</b>      | <b>332 655</b> | -                                            | -    |

| Forpliktelser 31. desember                                                    | Andre forpliktelser til amortisert kost |                | Forpliktelse til virkelig verdi over resultatet |      |
|-------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|----------------|-------------------------------------------------|------|
|                                                                               | 2018                                    | 2017           | 2018                                            | 2017 |
| MNOK                                                                          |                                         |                |                                                 |      |
| Lån (ekskl. finansielle leieavtaler)                                          | -                                       | -              | -                                               | -    |
| Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld eksklusive lovpålagte forpliktelser | 163 907                                 | 188 152        | -                                               | -    |
| <b>Sum</b>                                                                    | <b>163 907</b>                          | <b>188 152</b> | -                                               | -    |

**10. Kontanter og bankinnskudd**

| <b>Mor</b>                | <b>2018</b> | <b>2017</b> |
|---------------------------|-------------|-------------|
| Kontanter og bankinnskudd | 251 153     | 266 913     |

Herav bundne skattetrekkmidler 4.689 TNOK

| <b>Konsern</b>            | <b>2018</b> | <b>2017</b> |
|---------------------------|-------------|-------------|
| Kontanter og bankinnskudd | 252 022     | 266 913     |

Herav bundne skattetrekkmidler 4.853 TNOK

**11. Aksjekapital og overkurs**

|                           | <b>Antall aksjer</b> | <b>Aksjer ordinære</b> | <b>Overkurs</b> | <b>Sum</b> |
|---------------------------|----------------------|------------------------|-----------------|------------|
| Aksjer 1. januar 2018     | 100                  | 10 000                 | 50 000          | 60 000     |
| Endringer i løpet av året |                      |                        |                 |            |
| Aksjer 31. desember 2018  | 100                  | 10 000                 | 50 000          | 60 000     |

Selskapet har kun én aksjeklasse, hver aksje er pålydende NOK 100.000,-.

Alle aksjene i selskapet har lik stemmerett og lik rett på utbytte.

## 12. Skatter

### Mor

| Årets skattekostnad fremkommer slik: | 2018   | 2017   |
|--------------------------------------|--------|--------|
| Betalbar skatt                       | 13 308 | 18 964 |
| Endring i utsatt skatt               | -4 569 | -6 831 |
| Skattekostnad/(-inntekt)             | 8 739  | 12 133 |

| Avstemming fra nominell til faktisk skattesats:               | 2018   | 2017   |
|---------------------------------------------------------------|--------|--------|
| Årsresultat før skatt                                         | 34 681 | 49 217 |
| Forventet inntektsskatt etter nominell skattesats 23 % (24 %) | 7 977  | 11 812 |

### Skatteeffekten av følgende poster:

|                                        |       |        |
|----------------------------------------|-------|--------|
| Skatteeffekt av permanente forskjeller | 46    | 2      |
| Effekt av endring av skattesats        | 716   | 319    |
| Skattekostnad                          | 8 739 | 12 133 |
| Effektiv skattesats                    | 25,2% | 24,7%  |

### Spesifikasjon av grunnlag for midlertidige forskjeller og underskudd til framføring:

#### 2018

|                                                  | Resultatført | Ført mot utvidet resultat | Bokført 31.12. |
|--------------------------------------------------|--------------|---------------------------|----------------|
| Fordel (+) / Forpliktelse (-)                    |              |                           |                |
| Driftsmidler                                     | 8 026        | -                         | 8 026          |
| Fordringer                                       | -376         | -                         | -376           |
| Pensjonsforpliktelse                             | 63 628       | 20 599                    | 84 227         |
| Avsetning for forpliktelser                      | 330          | -                         | 330            |
| Underskudd til fremføring                        | -            | -                         | -              |
| Sum brutto midlertidige forskjeller              | 71 608       | 20 599                    | 92 207         |
| Ikke balanseførte midlertidige forskjeller       | -            | -                         | -              |
| Netto midlertidige forskjeller                   | 71 608       | 20 599                    | 92 207         |
| Netto utsatt skattefordel/forpliktelse 23%       | 17 470       | 4 738                     | 21 208         |
| Effekt endr skattesats                           | -716         | -206                      | -922           |
| Netto balanseført utsatt skattefordel/forpl. 22% | 15 754       | 4 532                     | 20 286         |

| Spesifikasjon av grunnlag for midlertidige forskjeller og underskudd til framføring: | Resultatført  | Ført mot utvidet resultat | Bokført 31.12. |
|--------------------------------------------------------------------------------------|---------------|---------------------------|----------------|
| <b>2017</b>                                                                          |               |                           |                |
| Fordel (+) / Forpliktelse (-)                                                        |               |                           |                |
| Driftsmidler                                                                         | 4 588         | -                         | 4 588          |
| Fordringer                                                                           | -409          | -                         | -409           |
| Pensjonsforpliktelse                                                                 | 27 441        | 16 748                    | 44 189         |
| Avsetning for forpliktelser                                                          | 263           | -                         | 263            |
| Underskudd til fremføring                                                            | -             |                           | -              |
| <b>Sum brutto midlertidige forskjeller</b>                                           | <b>31 883</b> | <b>16 748</b>             | <b>48 631</b>  |
| Ikke balanseførte midlertidige forskjeller                                           | -             | -                         | -              |
| <b>Netto midlertidige forskjeller</b>                                                | <b>31 883</b> | <b>16 748</b>             | <b>48 631</b>  |
| Netto utsatt skattefordel/forpliktelse 24%                                           | 7 652         | 4 020                     | 11 671         |
| Effekt endr skattesats                                                               | -319          | -167                      | -486           |
| <b>Netto balanseført utsatt skattefordel/forpl. 23%</b>                              | <b>7 333</b>  | <b>3 852</b>              | <b>11 185</b>  |

| Utsatt skattefordel                                      | 2018          | 2017          |
|----------------------------------------------------------|---------------|---------------|
| Utsatt skattefordel som reverserer om mer enn 12 måneder | 23 397        | 15 649        |
| Utsatt skattefordel som reverserer innen 12 måneder      | -             | -             |
| <b>Sum</b>                                               | <b>23 397</b> | <b>15 649</b> |

| Utsatt skatt                                             | 2018           | 2017          |
|----------------------------------------------------------|----------------|---------------|
| Utsatt skattefordel som reverserer om mer enn 12 måneder | -3 028         | -4 370        |
| Utsatt skattefordel som reverserer innen 12 måneder      | -83            | -94           |
| <b>Sum</b>                                               | <b>- 3 111</b> | <b>-4 464</b> |
| <b>Utsatt skatt (-) / utsatt skattefordel i balansen</b> | <b>20 286</b>  | <b>11 185</b> |

Utsatt skattefordel knyttet til fremførbart skattemessig underskudd er balanseført da det er sannsynlig at selskapet kan anvende dette mot fremtidig skattepliktig overskudd.

**Konsern**

| Årets skattekostnad fremkommer slik: | 2018   | 2017   |
|--------------------------------------|--------|--------|
| Betalbar skatt                       | 14 201 | 18 964 |
| Endring i utsatt skatt               | -4 927 | -6 831 |
| Skattekostnad/(-inntekt)             | 9 274  | 12 133 |

| Avstemming fra nominell til faktisk skattesats:               | 2018   | 2017   |
|---------------------------------------------------------------|--------|--------|
| Årsresultat før skatt                                         | 36 935 | 49 217 |
| Forventet inntektsskatt etter nominell skattesats 23 % (24 %) | 8 495  | 11 812 |

**Skatteeffekten av følgende poster:**

|                                        |       |        |
|----------------------------------------|-------|--------|
| Skatteeffekt av permanente forskjeller | 46    | 2      |
| Effekt av endring av skattesats        | 733   | 319    |
| Skattekostnad                          | 9 274 | 12 133 |
| Effektiv skattesats                    | 25,1% | 24,7%  |

| Spesifikasjon av grunnlag for midlertidige forskjeller og underskudd til framføring: | Resultatført | Ført mot utvidet resultat | Bokført 31.12. |
|--------------------------------------------------------------------------------------|--------------|---------------------------|----------------|
| <b>2018</b>                                                                          |              |                           |                |
| Fordel (+) / Forpliktelse (-)                                                        |              |                           |                |
| Driftsmidler                                                                         | 2 393        | -                         | 2 393          |
| Fordringer                                                                           | -376         | -                         | -376           |
| Pensjonsforpliktelse                                                                 | 63 628       | 20 599                    | 84 227         |
| Avsetning for forpliktelser                                                          | 330          | -                         | 330            |
| Underskudd til fremføring                                                            | -            | -                         | -              |
| Sum brutto midlertidige forskjeller                                                  | 65 975       | 20 599                    | <b>86 574</b>  |
| Ikke balanseførte midlertidige forskjeller                                           | -            | -                         | -              |
| Netto midlertidige forskjeller                                                       | 65 975       | 20 599                    | <b>86 574</b>  |
| Netto utsatt skattefordel/forpliktelse 23%                                           | 15 174       | 4 738                     | 19 912         |
| Effekt endr skattesats                                                               | -660         | -206                      | -866           |
| Netto balanseført utsatt skattefordel/forpl. 22%                                     | 14 515       | 4 532                     | <b>19 046</b>  |



| Spesifikasjon av grunnlag for midlertidige forskjeller og underskudd til framføring: | Resultatført  | Ført mot utvidet resultat | Bokført 31.12. |
|--------------------------------------------------------------------------------------|---------------|---------------------------|----------------|
| <b>2017</b>                                                                          |               |                           |                |
| Fordel (+) / Forpliktelse (-)                                                        |               |                           |                |
| Driftsmidler                                                                         | 4 588         | -                         | 4 588          |
| Fordringer                                                                           | -409          | -                         | -409           |
| Pensjonsforpliktelse                                                                 | 27 441        | 16 748                    | 44 189         |
| Avsetning for forpliktelser                                                          | 263           | -                         | 263            |
| Underskudd til fremføring                                                            | -             |                           | -              |
| <b>Sum brutto midlertidige forskjeller</b>                                           | <b>31 883</b> | <b>16 748</b>             | <b>48 631</b>  |
| Ikke balanseførte midlertidige forskjeller                                           | -             | -                         | -              |
| <b>Netto midlertidige forskjeller</b>                                                | <b>31 883</b> | <b>16 748</b>             | <b>48 631</b>  |
| Netto utsatt skattefordel/forpliktelse 24%                                           | 7 652         | 4 020                     | 11 671         |
| Effekt endr skattesats                                                               | -319          | -167                      | -486           |
| <b>Netto balanseført utsatt skattefordel/forpl. 23%</b>                              | <b>7 333</b>  | <b>3 852</b>              | <b>11 185</b>  |

| Utsatt skattefordel                                      | 2018          | 2017          |
|----------------------------------------------------------|---------------|---------------|
| Utsatt skattefordel som reverserer om mer enn 12 måneder | 23 397        | 15 649        |
| Utsatt skattefordel som reverserer innen 12 måneder      | -             | -             |
| <b>Sum</b>                                               | <b>23 397</b> | <b>15 649</b> |

| Utsatt skatt                                             | 2018           | 2017          |
|----------------------------------------------------------|----------------|---------------|
| Utsatt skattefordel som reverserer om mer enn 12 måneder | -3 028         | -4 370        |
| Utsatt skattefordel som reverserer innen 12 måneder      | -83            | -94           |
| <b>Sum</b>                                               | <b>- 3 111</b> | <b>-4 464</b> |
| <b>Utsatt skatt (-) / utsatt skattefordel i balansen</b> | <b>20 286</b>  | <b>11 185</b> |

Utsatt skattefordel knyttet til fremførbart skattemessig underskudd er balanseført da det er sannsynlig at selskapet kan anvende dette mot fremtidig skattepliktig overskudd.

### 13. Personalkostnader

#### Mor

|                                                                 | 2018           | 2017           |
|-----------------------------------------------------------------|----------------|----------------|
| Lønn, inkludert arbeidsgiveravgift                              | 125 965        | 117 237        |
| Pensjonskostnader - ytelsesbaserte pensjonsordninger (note 14 ) | 13 929         | 10 889         |
| Andre personalkostnader                                         | 2 188          | 2 223          |
| <b>Sum</b>                                                      | <b>142 082</b> | <b>130 349</b> |

|                                | 2018 | 2017 |
|--------------------------------|------|------|
| Gjennomsnittlig antall årsverk | 204  | 199  |
| Gjennomsnittlig antall ansatte | 251  | 250  |

Beregningen er basert på en vektning av faktiske antall årsverk gjennom året.

| Ytelser til ledende ansatte<br>2018          | Styre-honorar    | Lønn      | Bonus   | Natural-<br>ytelser | Samlet<br>godtgjørelse |
|----------------------------------------------|------------------|-----------|---------|---------------------|------------------------|
| <b>Ledende ansatte</b>                       |                  |           |         |                     |                        |
| Johnny Welle, <i>DAGLIG LEDER</i>            |                  | 1 824 796 | 310 000 | 5761                | 2 140 557              |
| <b>Styret</b>                                |                  |           |         |                     |                        |
| Karin Bing Orgland, <i>STYRETS LEDER</i>     | 344 000          |           |         |                     |                        |
| Leif Harald Jensen, <i>NESTLEDER</i>         | 182 000          |           |         |                     |                        |
| Sonja Chirico Indrebø, <i>STYREMEDLEM</i>    | 162 000          |           |         |                     |                        |
| Sverre Kristian Gjessing, <i>STYREMEDLEM</i> | 82 000           |           |         |                     |                        |
| Klaus Ruyter, <i>STYREMEDLEM</i>             | 162 000          |           |         |                     |                        |
| Bente Sandaker, <i>STYREMEDLEM</i>           | 162 000          |           |         |                     |                        |
| Jarl Patrick Eliassen, <i>TIDL STYREM</i>    | 80 000           |           |         |                     |                        |
| <b>Samlet godtgjørelse</b>                   | <b>1 174 000</b> |           |         |                     | <b>1 174 000</b>       |

Administrerende direktør er medlem av selskapets kollektive pensjonsordning som omfatter alle ansatte. Premien til dette er ikke identifisert og dermed ikke inkludert i tallene ovenfor. Administrerende direktør har avtale om maksimalt 1/2 års etterlønn ved fratreden etter styrets ønske.

| Ytelser til ledende ansatte<br>2017       | Styre-honorar  | Lønn      | Bonus   | Natural-<br>ytelser | Samlet<br>godtgjørelse |
|-------------------------------------------|----------------|-----------|---------|---------------------|------------------------|
| <b>Ledende ansatte</b>                    |                |           |         |                     |                        |
| Johnny Welle, <i>DAGLIG LEDER</i>         |                | 1 702 648 | 232 500 | 5 761               | 1 940 909              |
| <b>Styret</b>                             |                |           |         |                     |                        |
| Karin Bing Orgland, <i>STYRETS LEDER</i>  | 311 668        |           |         |                     |                        |
| Leif Harald Jensen, <i>NESTLEDER</i>      | 165 000        |           |         |                     |                        |
| Sonja Chirico Indrebø, <i>STYREMEDLEM</i> | 146 667        |           |         |                     |                        |
| Jarl Patrick Eliassen, <i>STYREMEDLEM</i> | 146 667        |           |         |                     |                        |
| Klaus Ruyter, <i>STYREMEDLEM</i>          | 93 331         |           |         |                     |                        |
| Bente Sandaker, <i>STYREMEDLEM</i>        | 93 331         |           |         |                     |                        |
| Unni Løvhaug, <i>VARAMEDLEM</i>           | 5 000          |           |         |                     |                        |
| <b>Samlet godtgjørelse</b>                | <b>961 664</b> |           |         |                     | <b>961 664</b>         |

Administrerende direktør er medlem av selskapets kollektive pensjonsordning som omfatter alle ansatte. Premien til dette er ikke identifisert og dermed ikke inkludert i tallene ovenfor. Administrerende direktør har avtale om maksimalt 1/2 års etterlønn ved fratreden etter styrets ønske.

## Konsern

|                                    | 2018           | 2017           |
|------------------------------------|----------------|----------------|
| Lønn, inkludert arbeidsgiveravgift | 130 390        | 117 237        |
| Pensjonskostnader                  | 14 284         | 10 889         |
| Andre personalkostnader            | 2 243          | 2 223          |
| <b>Sum</b>                         | <b>146 917</b> | <b>130 349</b> |
| Gjennomsnittlig antall årsverk     | 209            | 199            |
| Gjennomsnittlig antall ansatte     | 256            | 250            |

Beregningen er basert på en vekting av faktiske antall årsverk gjennom året.

## 14. Pensjoner og lignende forpliktelser

### Mor

#### Generelt

Selskapet har pensjonsordninger knyttet til alder-, uføre- og etterlattepensjon for ektefelle og barn. Nedenfor følger nærmere beskrivelse av ordningen.

Selskapet har kollektiv pensjonsordning som er organisert i Statens pensjonskasse (SPK). Ordningen tilfredsstillende kravene iht. Lov om offentlig tjenestepensjon. Ordningen dekker ytelser av pensjonsgrunnlag opp til 12G, og gir en alders- og uførepensjon på 66 % av pensjonsgrunnlag ved full opptjening. Forpliktelsen gjennom denne ordningen dekker 201 aktive. Ordningen gir rett til definerte fremtidige ytelser som i hovedsak er avhengig av antall opptjeningsår og lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder.

Pensjonsytelsene samordnes med folketrygdens ytelser, og vil også være avhengig av størrelsen på ytelsene fra folketrygden.

Selskapet har gjennom tariffavtale pensjonsforpliktelser i tilknytning til offentlig avtalefestet førtidspensjon (AFP). Forpliktelser gjennom denne ordningen dekker 201 aktive medlemmer.

#### Lukking av ytelsesordning

I juni 2018 ble det besluttet å lukke dagens pensjonsordning i SPK for alle ansatte pr 01.01.19. Alle medarbeidere, med unntak av uføre og langtids-sykemeldte, på lukketidspunktet vil få en oppsatt rettighet i SPK og fra 2019 en ny innskuddspensjonsordning. Uføre og langtids-sykemeldte vil bli værende i ordningen hos SPK frem til de blir friske, da vil de bli overført til innskuddspensjonsordningen.

Sluttoppgjør med konsekvenser for arbeidsgivers betalingsplikt vil foreligge i 2. halvår 2019 fra SPK. Pensjonskostnad for 2018 og forpliktelse pr 31.12.18 er beregnet i samsvar med prinsipper ihht IAS 19 og den balanseførte pensjonsforpliktelsen, som utgjør 97 993 TNOK, er vurdert å gi et forsvarlig og i dag beste uttrykk for selskapets forpliktelse hensyntatt estimert effekt av avvikling av ordningen.

Staten endret fra 01.01.18 kriteriene for hvem som skal betale for påløpt reguleringsforpliktelse for ytelsesordninger i SPK og konsekvensene for endringen er inkludert i estimatavviket under utvidet resultat.

I tabellene nedenfor er arbeidsgiveravgift med nominelle satser inkludert i årets kostnad og netto pensjonsforpliktelse.

| Spesifikasjon av netto innregnet ytelsesbasert pensjonsforpliktelse                      | 2018          | 2017          |
|------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|---------------|
| Nåverdi av opptjent pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i fondsbaserte ordninger      | 248 849       | 213 020       |
| Virkelig verdi på pensjonsmidler                                                         | -150 856      | -149 832      |
| <b>Netto pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i fondsbaserte ordninger</b>             | <b>97 993</b> | <b>63 188</b> |
| Nåverdi av opptjent pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i ikke fondsbaserte ordninger | -             | -             |
| <b>Netto pensjonsforpliktelse i balansen</b>                                             | <b>97 993</b> | <b>63 188</b> |

#### Endring i balanseført netto forpliktelse:

|                                                           |               |               |
|-----------------------------------------------------------|---------------|---------------|
| Balanseført nettopensjonsforpliktelse 01.01               | 63 188        | 46 750        |
| Frigjøring av midler fra SPK                              | 22 560        | -             |
| Årets aktuarielle avvik                                   | 18 970        | 14 708        |
| Årets pensjonsopptjening/økning forpliktelse              | 12 655        | 11 417        |
| Netto finansposter pensjon                                | 917           | 896           |
| Årets innbetaling til ordningene                          | -20 297       | -10 583       |
| <b>Balanseført nettopensjonsforpliktelse 31. desember</b> | <b>97 993</b> | <b>63 188</b> |

#### Pensjonskostnad innregnet i resultatregnskapet

|                                                                                    |               |               |
|------------------------------------------------------------------------------------|---------------|---------------|
| Nåverdi av årets pensjonsopptjening                                                | 13 929        | 10 889        |
| Effekt planendringer                                                               | -             | -             |
| <b>Sum årets pensjonsopptjening, resultatført som personalkostnad - se note 13</b> | <b>13 929</b> | <b>10 889</b> |
| <b>Årets finansposter pensjoner</b>                                                | <b>917</b>    | <b>895</b>    |
| <b>Sum pensjonskostnad ytelsesplaner</b>                                           | <b>14 846</b> | <b>11 784</b> |
| <b>Totale pensjonskostnader</b>                                                    | <b>14 846</b> | <b>11 784</b> |

### Sensitivitetsanalyse ved endring i sentrale forutsetninger

Tabellen nedenfor viser estimat for potensielle effekter ved en endring forutsetninger av vesentlig betydning for ytelsesbaserte pensjonsplaner i Norge. Faktiske resultater kan i vesentlig grad avvike fra disse estimatene.

|                                                                       | Diskonterings-<br>rente |      | Årlig lønnsvekst |     | Økning i G |      |
|-----------------------------------------------------------------------|-------------------------|------|------------------|-----|------------|------|
|                                                                       | 1%                      | -1%  | 1%               | -1% | 1%         | -1%  |
| Økning(+)/reduksjon(-) periodens netto pensjonskostnad angitt i %     | -19 %                   | 5 %  | 11%              | -9% | 13 %       | -10% |
| Økning(+)/reduksjon(-) netto pensjonsforpliktelse pr 31.12 angitt i % | -18 %                   | 24 % | 14%              | -9% | 12%        | -8 % |

### De siste års års utvikling i pensjonskostnad og pensjonsforpliktelse viser følgende:

| Resultatregnskap                                           | 2018          | 2017          |
|------------------------------------------------------------|---------------|---------------|
| Nåverdi av årets pensjonsopptjening                        | 13 929        | 10 889        |
| Effekt av planendring                                      | -             | -             |
| Effekt av AFP-uttak ved nedbemanning                       | -             | -             |
| Resultatført estimatavik                                   | -             | -             |
| Årets pensjonsopptjening, resultatført som personalkostnad | 13 929        | 10 889        |
| Netto rentekostnader pensjon                               | 917           | 895           |
| <b>Sum pensjonskostnad</b>                                 | <b>14 846</b> | <b>11 784</b> |

### Balanse

|                                              |               |               |
|----------------------------------------------|---------------|---------------|
| Beregnet totale pensjonsforpliktelser        | 248 849       | 213 020       |
| Pensjonsmidler                               | -150 856      | -149 832      |
| <b>Netto pensjonsforpliktelse i balansen</b> | <b>97 993</b> | <b>63 188</b> |

### Følgende parametre er benyttet ved beregningene for ytelsesordninger i Norge

|                                           | 2018    | 2017    |
|-------------------------------------------|---------|---------|
| Diskonteringsrente                        | 2,6 %   | 2,4 %   |
| Forventet avkastning                      | 2,6 %   | 2,4 %   |
| Gjennomsnittlig lønnsvekst                | 2,75 %  | 2,5 %   |
| G-regulering                              | 2,50 %  | 2,25 %  |
| Korridor: % av max (PBO, pensjonsmidler)  | 10,00 % | 10 %    |
| Årlig reg. av pensjoner under utbetaling  | 1,75 %  | 1,5 %   |
| Gjennomsnittlig arbeidsgiveravgift faktor | 14,10 % | 14,10 % |

### Forklaring valgte forutsetninger 31. desember 2018

Diskonteringsrente er fastsatt med grunnlag i obligasjoner med fortinnsrett (OMF) og utgjør 2,6 %. Det er vurdert at at OMF-markedet representerer et dypt og likvid marked med relevante løpetider som kvalifiserer til referanserente iht. IAS 19.

Lønnsregulering for norske ordninger er i hovedsak beregnet som summen av forventet reallønnsvekst på 1,25 % og inflasjon på 1,5 %. Regulering av pensjoner under utbetaling følger i hovedsak gjennomsnittlig lønnsvekst ( tilsvarende G-regulering) fratrukket en fast faktor på 0,75.

For de demografiske faktorer er tariffene K 2013 og IR 73 lagt til grunn for fastsettelse av dødelighet og uførisisiko.

Gjennomsnittlig forventet levetid (i antall år) for en person som pensjonerer seg når han/hun fyller 65 år vil iht K2013 være:

**Mann**                    **20 år**

**Kvinne**                **23 år**

Fra 01.01.18 ble det innført endringer i bestemmelsene for regulering av oppsatte rettigheter i statlige fristilte virksomheter. Aktuarielle avvik 2017 skyldes i hovedsak effekten av det økte reguleringsansvaret, som har medført en økning i pensjonsforpliktelsen på 14 635 TNOK pr 31.12.17.

### Risikovurdering ytelsesbaserte ordninger

Gjennom ytelsesbasert ordning er selskapet påvirket av en rekke risikoer som følge av usikkerhet i forutsetninger og fremtidig utvikling. De mest sentrale risikoene er beskrevet her:

#### Forventet levetid

Selskapet har påtatt seg en forpliktelse til å utbetale pensjon for de ansatte livet ut. Økning i forventet levealder blant medlemsmassen medfører en økt forpliktelse for selskapene.

#### Avkastningsrisiko

Selskapet blir påvirket ved en reduksjon i faktisk avkastning på pensjonsmidlene, som vil medføre økt nettoforpliktelse.

**Midlertidig uførevedtak**

Selskapets pensjonsforpliktelse vil bli påvirket av forutsetningene som legges til grunn for beregning av forpliktelsen knyttet til midlertidig uføre og lengden på den enkeltes uførevedtak.

**Inflasjon- og lønnsvekstrisiko**

Selskapets pensjonsforpliktelse har risiko knyttet til både inflasjon og lønnsutvikling, selv om lønnsutvikling er nært knyttet til inflasjonen. Høyere inflasjon og lønnsutvikling enn hva som er lagt til grunn i pensjonsberegningene, medfører økt forpliktelse for selskapet.

**Konsern**

De ansatte i mor er omfattet av en ytelsesordning. Selskapet har kollektiv pensjonsordning som er organisert i Statens pensjonskasse (SPK). For beskrivelse av ordningen se ovenfor.

Ansatte i datterselskapet har en innskuddsbasert pensjonsordning. Kostnadsført pensjonspremie vedr denne ordningen var i 2018 355 TNOK.

**15. Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld****Mor**

|                                                            | 2018           | 2017           |
|------------------------------------------------------------|----------------|----------------|
| Leverandørgjeld                                            | 111 727        | 152 232        |
| Konsernintern leverandørgjeld                              | 8 974          | -              |
| Skyldig offentlige avgifter                                | 8 555          | 6 933          |
| Annen kortsiktig gjeld (inkl. avsetning for forpliktelser) | 55 469         | 35 920         |
| <b>Sum</b>                                                 | <b>184 725</b> | <b>195 085</b> |

Andel av gjeld til andre nærstående parter er i 2018: 95 910 TNOK.

Andel av gjeld til andre nærstående parter er i 2017: 110 605 TNOK.

Bokført verdi av leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld tilsvarer virkelig verdi. Annen kortsiktig gjeld inneholder forskuddsbetalte inntekter, periodiserte personalkostnader og andre periodiserte kostnader.



**Konsern**

|                                                            | 2018           | 2017           |
|------------------------------------------------------------|----------------|----------------|
| Leverandørgjeld                                            | 113 047        | 152 232        |
| Konsernintern leverandørgjeld                              | -              | -              |
| Skyldig offentlige avgifter                                | 10 698         | 6 933          |
| Annen kortsiktig gjeld (inkl. avsetning for forpliktelser) | 50 860         | 35 920         |
| <b>Sum</b>                                                 | <b>174 605</b> | <b>195 085</b> |

Andel av gjeld til andre nærstående parter er i 2018: 86 936 TNOK.

Andel av gjeld til andre nærstående parter er i 2017: 110 605 TNOK.

Bokført verdi av leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld tilsvarer virkelig verdi. Annen kortsiktig gjeld inneholder forskuddsbetalte inntekter, periodiserte personalkostnader og andre periodiserte kostnader.

**16. Andre kostnader****Mor**

|                                                      | 2018           | 2017           |
|------------------------------------------------------|----------------|----------------|
| Salgs- og administrasjonskostnader                   | 214 271        | 148 482        |
| Kostnader lokaler, leie maskiner, rep og vedlikehold | 34 868         | 36 087         |
| Andre driftskostnader                                | 22 736         | 38 252         |
| <b>Sum</b>                                           | <b>271 875</b> | <b>222 821</b> |

**Spesifikasjon av revisjonshonorar (eksklusive mva.):**

|                                  |            |            |
|----------------------------------|------------|------------|
| Lovpålagt revisjon               | 365        | 320        |
| Skatterådgivning                 | -          | -          |
| Andre tjenester utenfor revisjon | 150        | -          |
| <b>Sum</b>                       | <b>515</b> | <b>320</b> |

**Konsern**

|                                                      | 2018           | 2017           |
|------------------------------------------------------|----------------|----------------|
| Salgs- og administrasjonskostnader                   | 205 987        | 148 482        |
| Kostnader lokaler, leie maskiner, rep og vedlikehold | 37 342         | 36 087         |
| Andre driftskostnader                                | 22 095         | 38 252         |
| <b>Sum</b>                                           | <b>265 424</b> | <b>222 821</b> |

**Spesifikasjon av revisjonshonorar (eksklusive mva.):**

|                                  |            |            |
|----------------------------------|------------|------------|
| Lovpålagt revisjon               | 427        | 320        |
| Skatterådgivning                 | -          | -          |
| Andre tjenester utenfor revisjon | 186        | -          |
| <b>Sum</b>                       | <b>613</b> | <b>320</b> |

**17. Finansielle poster****Mor**

|                               | 2018          | 2017          |
|-------------------------------|---------------|---------------|
| Renteinntekter                | 3 661         | 3 813         |
| Netto valutagevinster/tap     | 917           | 1 410         |
| <b>Sum</b>                    | <b>4 578</b>  | <b>5 223</b>  |
| Rentekostnader                | -203          | -484          |
| Andre finanskostnader         | -53           | -137          |
| Netto valutagevinster/tap     | -1 020        | -765          |
| <b>Sum</b>                    | <b>-1 276</b> | <b>-1 386</b> |
| Netto finansposter pensjon    | -916          | -895          |
| Urealiserte verdiendringer    | -             | -             |
| <b>Sum finansielle poster</b> | <b>2 386</b>  | <b>2 942</b>  |

**Konsern**

|                               | 2018          | 2017          |
|-------------------------------|---------------|---------------|
| Renteinntekter                | 3 700         | 3 813         |
| Netto valutagevinster/tap     | 917           | 1 410         |
| <b>Sum</b>                    | <b>4 617</b>  | <b>5 223</b>  |
| Rentekostnader                | -204          | -484          |
| Andre finanskostnader         | -117          | -137          |
| Netto valutagevinster/tap     | -1 020        | -765          |
| <b>Sum</b>                    | <b>-1 341</b> | <b>-1 386</b> |
| Netto finansposter pensjon    | -916          | -895          |
| Urealiserte verdiendringer    | -             | -             |
| <b>Sum finansielle poster</b> | <b>2 360</b>  | <b>2 942</b>  |

**18. Leiekostnader****Mor**

Selskapet har inngått flere forskjellige operasjonelle leieavtaler av maskiner, kontorer og andre fasiliteter. De fleste leieavtalene har en opsjon for forlengelse.

Leieavtalene inneholder ikke restriksjoner på selskapets utbyttepolitikk eller finansieringsmuligheter.

Leiekostnad bestod av følgende:

|                 | 2018          | 2017          |
|-----------------|---------------|---------------|
| Leie av eiendom | 15 588        | 15 601        |
| <b>Sum</b>      | <b>15 588</b> | <b>15 601</b> |

Fremtidig minimumsleie knyttet til ikke kansellerbare leieavtaler forfaller som følger:

|            |              |
|------------|--------------|
| Innen 1 år | 6 403        |
| 1 til 5 år | 2 774        |
| Etter 5 år | -            |
| <b>Sum</b> | <b>9 177</b> |

**Konsern**

Entur AS har pr 31.12.18 inngått leieavtale vedr lokaler i Rådhusgata 5, Oslo. Avtalen gjelder for leieperioden 01.04.2019 til 01.07.2029 med en total leiekostnad på 90 575 TNOK.

Konsernet har ingen øvrige leieavtaler ut over de som er registrert hos mor. Se omtalen ovenfor for informasjon.

## 19. Nærstående parter

Entur AS har følgende nærstående parter:

### Eier

Som eier av Entur AS er Samferdselsdepartementet nærstående part. I tillegg vil andre virksomheter som er eid av Samferdselsdepartementet være nærstående parter med Entur AS.

Entur ble stiftet 16. juni 2016. NSB sine salgs- og billetteringsfunksjoner ble skilt ut og overført til Entur ved virksomhetsoverdragelse per 14. oktober 2016, sammen med 247 tidligere NSB-ansatte.

Salgs- og billettsystemene som ble overført til Entur fra NSB krever vesentlig utvikling og tilpasning for å kunne håndtere flere operatører. Entur har startet

arbeidet med å tilpasse salgs- og billettsystemene til jernbanereformen, og NSB har forpliktet seg å dekke dette arbeidet med 92 MNOK i perioden frem til og med 2018.

Pr 31.12.2017 er det påløpt 51 298 TNOK i kostnader som er refundert av NSB. Pr 31.12.2018 er det påløpt 91 537 TNOK i kostnader som refunderes av NSB.”

### Styret og ledende ansatte

Personer som inngår i selskapets ledelse eller styret er også nærstående parter med Entur AS.

Nedenfor følger oversikt over transaksjoner, mellomværende og sikkerhetsstillelser med nærstående parter:

| Salg av varer og tjenester                               | 2018           | 2017           |
|----------------------------------------------------------|----------------|----------------|
| Salg av varer og tjenester til selskaper i samme konsern | -              | -              |
| Salg av varer og tjenester til andre nærstående parter   | 429 932        | 406 756        |
| <b>Sum</b>                                               | <b>429 932</b> | <b>406 756</b> |
| Kjøp av varer og tjenester fra selskaper i samme konsern | 22 267         | -              |
| Kjøp av varer og tjenester fra andre nærstående parter   | 40 516         | 51 748         |
| <b>Sum</b>                                               | <b>62 783</b>  | <b>51 748</b>  |

Mellomværende med nærstående parter som følge av kjøp og salg av varer og tjenester:

| <b>Fordringer på</b>                         | <b>2018</b>   | <b>2017</b>   |
|----------------------------------------------|---------------|---------------|
| Selskaper i samme konsern                    | 1 995         | -             |
| Tilknyttede selskaper                        | -             | -             |
| Virksomheter eid av Samferdselsdepartementet | 24 949        | 40 908        |
| <b>Sum</b>                                   | <b>26 944</b> | <b>40 908</b> |

#### **Gjeld til**

|                                              |               |                |
|----------------------------------------------|---------------|----------------|
| Selskaper i samme konsern                    | 8 973         | -              |
| Tilknyttede selskaper                        | -             | -              |
| Virksomheter eid av Samferdselsdepartementet | 86 937        | 110 605        |
| <b>Sum</b>                                   | <b>95 910</b> | <b>110 605</b> |

#### **Sikkerhetsstillelse**

Entur AS har stilt garanti på 5 700 TNOK.

## **20. Hendelser etter balansedagen**

Etter balansedagen er det ikke fremkommet forhold av vesentlig betydning for å kunne bedømme selskapets resultat og stilling.

## Erklæring fra styret og daglig leder ved årsoppgjøret 2018

Styret mener etter beste overbevisning at årsregnskapet for selskapet for perioden 1. januar 2018 til 31. desember 2018 er utarbeidet i samsvar med IFRS som fastsatt av EU, med krav til tilleggsopplysninger som følger av regnskapsloven, og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av selskapets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.

Styret mener at årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til selskapet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorene selskapet står overfor.

Oslo, 27. februar 2019



**Karin Bing Orkland**

STYRETS LEDER



**Leif Harald Jensen**

NESTLEDER



**Klaus Ruyter**

STYREMEDLEM



**Sonja Chirico Indrebø**

STYREMEDLEM



**Sverre Kristian Gjessing**

STYREMEDLEM



**Bente Sandaker**

STYREMEDLEM



**Johnny Welle**

DAGLIG LEDER

Lederlønserklæring Entur AS

2018

## **ERKLÆRING OM FASTSETTELSE AV LØNN OG ANNEN GODTGJØRELSE TIL LEDENDE ANSATTE**

Denne erklæringen bygger på «Retningslinjer for lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i foretak og selskaper med statlig eierandel» (fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet med virkning fra 13. februar 2015), og er utarbeidet av styret i henhold til selskapets vedtekter § 5, jf. allmennaksjeloven § 6- 16 a.

Erklæringen behandles på Entur AS' ordinære generalforsamling, og gjelder til styret opphever den eller vedtar en ny erklæring.

Erklæringen har tre hoveddeler. Del I omhandler prinsipper for lederlønnspolitikken i Entur. Del II beskriver håndtering foregående regnskapsår, jf. allmennaksjeloven § 6-16 a, første, tredje og fjerde ledd, og del III fastsettelse av lederlønn for det kommende regnskapsåret, jf. allmennaksjeloven § 6-16 a, andre ledd. Retningslinjene i Del I gjelder fullt ut når nye avtaler inngås i det kommende regnskapsåret, og skal ellers søkes fulgt så langt som mulig innenfor rammene av de avtaler som er inngått tidligere.

### **DEL I**

#### **Prinsipper**

##### **1.1.Ledende ansatte**

Erklæringen gjelder for ledende ansatte slik dette begrepet er definert i allmennaksjeloven og regnskapsloven. Dette innebærer at erklæringen gjelder for ledergruppen i Entur AS. Ledergruppen består av administrerende direktør, Teknologidirektør, Direktør Kundekommunikasjon og Service, Direktør Kombinert mobilitet, Markedsdirektør, økonomisjef og HR-sjef.

##### **1.2 Hovedprinsipper for lederlønnspolitik i Entur AS**

Prinsipper for lønn til ledende ansatte i Entur AS fastsettes av styret. Styret gjennomfører årlig en evaluering av administrerende direktørs lønn og betingelser og selskapets lederlønnsprinsipper.

Administrerende direktør fastsetter godtgjørelsen til de øvrige medlemmer av ledergruppen i henhold til de vedtatte lederlønnsprinsippene.

##### **1.3 Lederlønn i Entur fastsettes ut fra følgende lederlønnsprinsipper:**

- Lederlønnen skal være konkurransedyktig, men Entur skal ikke være lønnsledende sammenlignet med tilsvarende selskaper. For å sikre dette, gjennomføres det årlig lønnsvurdering av sentrale lederstillinger med sammenligning med stillinger i andre selskaper.
- Entur skal tiltrekke seg og beholde dyktige ledere. Den samlede godtgjørelsen til ledende ansatte i Entur skal reflektere ansvaret for styring, resultater og utvikling, samt hensynta virksomhetens størrelse og kompleksitet. Godtgjørelsen må ikke være av en slik art eller et slikt omfang at den kan svekke Enturs omdømme.



Samtidig må lønn og arbeidsoppgaver samlet vurderes som tilstrekkelig attraktive til at selskapet kan tiltrekke seg relevant nøkkel- og lederkompetanse og sikre en god risikostyring og måloppnåelse. Det vektlegges at selskapet skal ha en god balanse mellom egne ansatte og konsulentbruk. Ansvarlig ledere skal være ansatte i selskapet.

- Lederlønnen skal bestå av fast grunnlønn og tilleggsgytelser, herunder naturalytelser, eventuell bonus, etterlønn og pensjonsordninger. Fastlønn skal alltid utgjøre hoveddelen av godtgjørelsen.
- Lederlønnsordningen skal være transparent, og i tråd med statens prinsipper for god eierstyring og selskapsledelse, samt statens retningslinjer for lederlønn.
- Lønnsystemet skal oppfattes som forståelig og akseptabelt både internt og eksternt.
- Lønnsystemet skal være tilstrekkelig fleksibelt til at det kan gjøres justeringer når behovene endres.

#### **1.4 Elementer i lederlønnskompensasjonen**

Utgangspunktet for lønnsfastsettelsen er det samlede nivået av fastlønn og variable ytelser. Nedenfor omtales de ulike elementene som kan inngå i lederlønnskompensasjonen.

##### **a) Fast grunnlønn**

Den faste grunnlønnen er hovedelementet i godtgjørelsesordningen til ledende ansatte i Entur. Grunnlønnen skal være konkurransedyktig uten å være lønnsledende. Grunnlønn vurderes normalt en gang i året. Ved ansettelser av ledere benyttes «bestemorsprinsippet» som medfører at lederen som fastsetter lønnen skal konsultere sin egen leder før lønnen fastsettes. Ved ansettelser og fastsettelse av lønn til medlemmer av ledergruppen skal administrerende direktør konsultere styreleder.

##### **b) Naturalytelser**

Ledere tildeles naturalytelser som er vanlige for sammenlignbare stillinger, som for eksempel fri telefon, fri bredbåndstilknytning og aviser.

##### **c) Resultatlønn**

Dersom det etableres resultatavhengig lønn for ledende ansatte skal følgende kriterier bli lagt til grunn:

- Resultatlønn skal være basert på definerbare og målbare kriterier. Flere relevante kriterier skal legges til grunn.
- Det skal være en klar og målbar sammenheng mellom bonuskriteriene og selskapets mål.
- Bonuskriteriene skal baseres på forhold lederen kan påvirke, enten direkte eller gjennom den ledergruppa han/hun er en del av.

Ordningen skal være tidsbegrenset, transparent og klart forståelig. Det er besluttet inntil videre å ikke etablere en bonusordning for andre enn administrerende direktør, som har dette som en del av sin ansettelseskontrakt.

#### **d) Pensjon**

Alle ansatte er medlemmer i en kollektiv pensjonsordning.

Frem til 31.12.2018 inngikk de ansatte i en kollektiv ytelsespensjonsordning (SPK). Ordningen gav rettigheter til pensjon inntil 12 G. Ved nyansettelse av ledere ble statens retningslinjer for lederlønn fulgt der pensjonsvilkårene for ledende ansatte er på linje med øvrige ansattes vilkår. Det er ingen tidligere ledende ansatte som opptjener tjenestepensjon etter at de har sluttet i Entur AS. Det ble i 2018 besluttet å melde de ansatte ut av eksisterende ordning i SPK og gå over til en innskuddsbasert pensjonsordning med virkning fra 1.1.2019. I ny innskuddsbasert ordning beregnes pensjonsgrunnlaget ut fra fast årlig lønn inkludert faste årlige tillegg, variable tillegg og er maksimert til 12 ganger grunnbeløpet i folketrygden. Innskuddsbeløpet har en sats på 5,5% mellom 0 G og 7,1 G, og 15% mellom 7,1 G - 12G.

#### **e) Sluttvederlag**

Ved oppsigelse fra selskapets side har administrerende direktør i sin avtale rett til seks måneders etterlønn, utover lønn og ytelser i oppsigelsestiden på seks måneder. Eventuell annen lønn i etterlønsperioden vil redusere etterlønnen med forholdsmessig beløp beregnet på grunnlag av annen inntekt. Retten til etterlønn gjelder ikke dersom daglig leder har begått forhold som oppfyller de materielle vilkårene for avskjed etter arbeidsmiljølovens bestemmelser.

Ingen andre ledende ansatte har avtale om sluttvederlag.

## **DEL II**

### **2.1 Overordnet gjennomføring av lederlønnsprinsippene i foregående regnskapsår**

Lederlønnfastsettelsen for 2018 ble gjennomført i samsvar med ovennevnte retningslinjer. Administrerende direktør har i sin kontrakt både et fastlønnselement og en resultatavhengig lønn.

Det ble i 2018 nedsatt en arbeidsgruppe utnevnt av styret som foretok en helhetlig vurdering av selskapets betingelser for ledende personer. I henhold til det bærende prinsippet om at selskapet ikke skal være lønnsledende, ble det konkludert med at lønnsnivået skal være konkurransedyktig og velbalansert sammenlignet med tilsvarende stillinger i sammenlignbare selskaper. Det ble som del av prosessen konkludert at det på det nåværende tidspunkt ikke skal etableres bonusordninger til ledende ansatte, utover eksisterende avtale med administrerende direktør.

## 2.2. Fast lønn til administrerende direktør

Administrerende direktør faste grunnlønn ble etter ordinært lønnsoppgjør justert med 2,8%, til NOK 1 696 200 fra og med 1.1.2018. Justeringstidspunkt er i tråd med ansettelseskontrakt. Dette er på linje med øvrige ansatte i jernbanesektoren og omlag tilsvarende konsumprisindeksen. I tillegg fikk han utbetalt en resultatlønn på 310 000,- kroner for resultater oppnådd i 2017 i tråd med vedtatte kriterier i Entur.

## 2.3. Resultatavhengig lønn til administrerende direktør

Kriteriene for resultatlønn til administrerende direktør i Entur AS for 2018 ble fastlagt i første halvår 2018 og omfattet:

- «Sprangprosjektet» definert som Utvikling og produksjonssetting av billetteringssystemer tilpasset jernbanereformen og flere togoperatører samt videre modernisering av systemene ( vektet 40%)
- Integrasjon av overtatte virksomheter Norsk Reiseinformasjon AS og Interoperabilitetstjenester AS samt organisasjonsutvikling ( 20%)
- Finansielle resultater og løpende drift, herunder driftsstabilitet i forhold til kundeavtaler( 20%)
- Kjennskap til og bruk av Enturs løsninger ( 20%)

Styret vedtok i mars 2019 at resultatlønn for 2018 skulle utgjøre kr. 400 000. Dette reflekterer omlag 90 % av maksimal oppnåelig resultatlønn. Resultatlønn for 2018 vil utbetales i første halvår 2019.

Til grunn for denne vurderingen ligger følgende resultater:

- Entur møter alle krav til driftsstabilitet parallelt med høyt utviklingstempo i 2018. Oppetid drift har vært 99,9% sammenliknet med mål på 99,7%.
- Det er også god kundetilfredshet og måloppnåelse innen kundeservice - 91% ( mål 90%).
- Nytt kundebetjeningssystem er implementert og sykefravær er redusert til samlet 7% etter målrettet arbeid.
- Finansielle resultater er bedre enn budsjett. Ordinært resultat for 2018 er 28 mill. kr. og 12. mill kr etter justering for pensjoner. Samlet sett gir dette en egenkapitalavkastning som er på 10 %.
- Sprangprosjektet har levert i tråd med revidert plan. Pris og produktmodulen, er levert i tråd med revidert tidsplan til NSB. Reform-delen av Sprangprosjektet vurderes 98% ferdigstilt pr årsskiftet.
- Det er tilrettelagt for reformtilpasning til ny operatør. Et begrenset kostnadsavvik er dekket over drift.
- SINTEFs kvalitative vurdering av fremdrift og styring er tilfredsstillende.
- Overtatt virksomhet i IO AS er integrert i virksomheten og har hatt stabil drift.
- Videre utvikling av reiseplanlegging og samarbeid med fylkene og øvrige aktører innen kollektivtransporten er i god fremdrift.
- Avtalestruktur som legges til grunn for leveranser til togoperatørene er etablert innen årsskiftet.

- Ut fra måltall om kjennskap til virksomheten, er målene nådd med 150' nedlastninger av reiseplanlegger og 21% hjulpen kjennskap (Mål 80' og 20%). Kjennskap til selskapets virkeområde innen teknologi-miljøet ser ut til å være bedret og vi har tiltrukket oss viktig nøkkelkompetanse, spesielt mot slutten av 2018.

## **DEL III**

### **3.1.Lederlønnspolitik det kommende regnskapsår**

Styret legger til grunn at administrerende direktør nå har en lønn som står i forhold til ansvar og avlønning for tilsvarende stillinger. Det legges derfor ikke opp til vesentlig lønnsvekst i det kommende regnskapsår

Pr. utgangen av 2018 har administrerende direktør en kontraktsfestet resultatlønn hvor kriterier for opptjening fastsettes årlig med utgangspunkt i selskapets økonomiske resultater, og individuelle bonuskriterier. Kriterier for administrerende direktørs opptjening av resultatlønn skal fastsettes av styret hvert år og skal reflektere selskapets mål og strategier. Styret anser at kriteriene som settes er godt egnet til å understøtte selskapets sektorpolitiske mål.

Styret vurderte også i 2018 sammensetningen av administrerende direktørs godtgjørelser. Entur er et selskap som arbeider med tilrettelegging for økt kollektivtransport. Styret finner det derfor lite formålstjenlig at adm.dir skal ha en fast bilgodtgjørelse. Bilgodtgjørelsen var en del av betingelsene i ansettelseskontrakten og ble av begge parter akseptert omgjort til fast lønn i 2018 med effekt fra og med 1.1.19.

Den maksimale rammen for administrerende direktørs resultatlønn er avtalefestet til tre måneders fastlønn.

### **3.2. Kriterier for resultatlønn for 2019.**

Styret er opptatt av kontinuitet i fastsettelsen av selskapets mål. Dette omfatter også mål og kriterier for resultatlønn til administrerende direktør.

En av selskapets hovedoppgaver er reformtilpasning og modernisering av billett systemer for jernbanen og tilpasning til flere operatører( « Sprangprosjektet»). Dette er et arbeid som går over flere år der reformdelen av billettsystemene er 98% ferdigstilt, mens modernisering er påbegynt og vil videreføres gjennom hele 2019. Modernisering vil være en del av vårt løpende arbeid også i årene fremover. Sprangprosjektet, herunder fremdrift, kostnadsstyring og kvalitet vektlegges med ¼ i resultatlønn for 2019. Dette er kriterier som også inngår i selskapets løpende styrerapportering og kvartalsrapportering til Samferdselsdepartementet.

Stabil og sikker drift parallelt med utviklingsoppdragene blir viktig også i 2019 og vektlegges noe høyere enn i 2018. Stabil drift i en fase med innfasing av modernisering og flere togoperatører, vurderes som en viktig forutsetning for en vellykket

implementering av jernbanereformen. Stabil og god drift er viktig både for eksisterende og nye togoperatører. Drift måles i tråd med avtaler med togoperatørene. Finansielle resultater inngår i løpende drift. Resultater vil måles mot budsjett og selskapets krav til avkastning. De økonomiske resultatene er dels avhengig av drift (prikkbelastning i tråd med avtaler med togoperatørene som også har økonomiske konsekvenser) og løpende god kostnadsstyring. Drift vektlegges samlet med ¼ og vurderes ut fra de måleparameter som inngår i den løpende styrerapportering.

Oppstart for ny togoperatør på Sørlandsbanen er en viktig milepæl i 2019. Billettsystemene er gjennom 2018 i all hovedsak klargjort for håndtering av flere togoperatører, men tilpasning til ny operatørs krav og tilbud til de reisende gjenstår. Vellykket lansering av Go Aheads billetttilbud og implementering av billettsalg på tvers av togoperatører vektlegges med ¼ i resultatlønn for 2019. Vurdering vil skje i henhold til etablert fremdriftsplan samt avtale med Jernbanedirektoratet, Go Ahead og NSB ( Vy).

Utvikling av selskapets organisasjon samt videre utvikling av leveranser til fylkeskommunale kollektivselskaper og andre interessenter innen reiseplanlegging og billettering for hele kollektivsektoren, er et område for videreutvikling i 2019 og vektlegges med ¼ . Organisasjonsutvikling omfatter også videreutvikling av verktøy og kundeopplevelse innen betjent kundeservice.

Lederlønnspolitikken forøvrig skal følge de overordnede retningslinjer vedtatt av styret i det kommende regnskapsåret.

I henhold til Allmennaksjelovens § 6-16 a jfr. § 5-6 tredje ledd, skal lederlønnserklæringen behandles på ordinær generalforsamling.

Styret